

ناهم آهنگی کمیته‌ی مبارزه با کرونا و برشنا؛

کسی از پرداخت صرفیه برق معاف نشده

والی ولایت کابل در هشتم ماه جاری (جوزای ۱۳۹۹) اعلام کرده بود، که کمیته اضطراری مبارزه با ویروس کرونا پول برق و آب ۳۵۰ هزار خانواده را در شهر کابل پرداخت می‌کند. این کمیته قرار بود پول کسانی را پرداخت کند که صرفیه آب و برق‌شان تا یک هزار افغانی رسیده باشد. اکنون شماری از باشندگان شهر کابل می‌گویند، با وجودی‌که پول صرفیه‌ی برق‌شان کم‌تر از هزار افغانی بوده، اما از سوی شرکت برشنا معاف نیستند و آنان مجبور شده‌اند که پرداخت کنند. در همین حال والی ولایت کابل می‌گوید، شهروندانی که پول صرفیه برق‌شان تا هزار افغانی می‌رسد، مکلف به پرداخت آن نیستند و کمیته‌ی اضطرار مبارزه با ویروس کرونا پول صرفیه برق آن‌ها را پرداخت می‌کند.

بیش از هفت میلیارد افغانی در «قلب فساد اداری» صرفه‌جویی شده است

چرایی تغییر هیأت مذاکره‌کننده قبل از آغاز گفت‌وگوهای میان افغان‌ها

انکشاف زنان در روایت صلح

از زمان تصویب بیانیه پکن در سال ۱۹۹۵، یکی از جامع‌ترین نقشه‌های راه برای برابری جنسیتی و حقوق زنان، در سراسر جهان به خصوص در حوزه صلح و امنیت پیشرفت‌هایی صورت گرفته است، اما نابرابری هم‌چنان ادامه دارد. بین سال‌های ۱۹۹۲ و ۲۰۱۸ در سطح جهان زنان تنها ۱۳ درصد از مذاکره‌کننده‌گان و ۳ درصد از واسطه‌ها و تنها ۴ درصد امضاکننده‌گان در فرایندهای مهم صلح بوده‌اند.

مناسبات چین و هند در ورای مسایل مرزی

کشمکش، رقابت و همکاری بازیگران از ویژه‌گی‌های نظام بین‌الملل است. بنا شناخت کنش و عمل‌کرد آن‌ها از اهمیت زیادی در رابطه به فهم نظام مذکور برخوردار است. در این راستا مطالعه کنش میان چین و هند به عنوان دو مهم‌ترین قدرت رو به رشد در منطقه و جهان از جایگاه قابل...

سرپرست وزارت صحت تا دو ماه دیگر اوج همه‌گیری کرونا تمام می‌شود

بر اساس یافته‌های وزارت صحت عامه کشور، تا حدود دو ماه دیگر اوج همه‌گیری ویروس کرونا، در افغانستان تمام می‌شود و شمار مرگومیر و مبتلایان کم‌کم کاهش می‌یابد. سرپرست وزارت صحت عامه می‌گوید مردم نیز...

ولسوال نام‌نهاد طالبان برای ولسوالی تیورده غور کشته شد

۸صبح، کابل: وزارت دفاع ملی اعلام کرد که ولسوال نام‌نهاد طالبان برای ولسوالی تیوره در ضدحمله نیروهای امنیتی در ولایت غور کشته شده است.

فواد امان، معاون سخنگوی وزارت دفاع ملی، روز جمعه، سیام جوزا، به روزنامه ۸صبح گفت که جنگ‌جویان گروه طالبان شب گذشته بر پاسگاه‌های نیروهای امنیتی و خیزش‌های مردمی در اطرف شهر غور و ولسوالی‌های پسابند و تولک این ولایت یک رشته حملات تهاجمی را اجرا کردند که از سوی نیروهای امنیتی عقب زده شد.

معاون سخنگوی وزارت دفاع ملی می‌گوید که گروه طالبان برای اجرای این حمله از ولایت‌های فراه، هلمند و هرات تجمع کرده بودند.

به گفته امان، در نتیجه درگیری‌ها نصرالله انصاری، ولسوال نام‌نهاد طالبان برای تیوره در ولسوالی تولک غور کشته شده است.

او افزود که در ولسوالی پسابند نیز دو طالب کشته و سه طالب دیگر از جمله گل‌احمد مشهور به متوکل از فرماندهان گروه طالبان زخمی شده‌اند.

گروه طالبان تاکنون در این مورد چیزی نگفته است.

اداره هوانوردی ملکی:

پروازهای داخلی و بین‌المللی در آینده نزدیک از سرگرفته می‌شود

ماه جاری میلادی دستور منع پروازها را داده‌اند و ممکن این ممنوعیت تمدید شود، محمدنعیم صالحی اما گفت که اداره هوانوردی ملکی دو کارشیوه را در مورد نحوه فعالیت شرکت‌های هوایی و میدان‌های هوایی ترتیب کرده است که از سوی کابینه تأیید شده است.

او افزود که این دو کارشیوه براساس رهنمودهای انجمن بین‌المللی ترانسپورت هوایی (آیاتا)، سازمان بین‌المللی هوانوردی ملکی (ایکاو) و رعایت توصیه‌های صحنی به هدف جلوگیری از شیوع ویروس کرونا تهیه شده است و اداره هوانوردی ملکی برای اجرای آن آماده‌گی کامل دارد.

سخنگوی اداره هوانوردی ملکی افزود که برخی از اقدامات دیگر نیز روی دست است که به زودی نهایی می‌شود.

پس از شیوع ویروس کرونا پروازهای غیرنظامی داخلی و بین‌المللی در کشور متوقف شد.

هم‌چنان شمار پروازهای عبوری از فضای افغانستان به صورت چشم‌گیر کاهش یافت. پیش از شیوع ویروس کرونا در یک‌شنبه روز گذشته ۳۵۰ تا ۳۷۰ پرواز از فضای افغانستان صورت می‌گرفت، اما این رقم در حال حاضر به ۷۰ تا ۸۰ پرواز رسیده است.

اداره هوانوردی ملکی از هر پروازه ۷۰۰ دالر حق عبور می‌گیرد.

توقف پروازهای داخلی و بین‌المللی و نیز کاهش پروازهای عبوری، میلیون‌ها دالر به سکتور هوانوردی کشور ضربه اقتصادی زده است.

۸صبح، کابل: مسوولان اداره هوانوردی ملکی کشور می‌گویند که پروازهای داخلی و بین‌المللی قرار است در آینده نزدیک تحت شرایط ویژه از سرگرفته شود.

محمدنعیم صالحی، سخنگوی این اداره، روز جمعه، سیام جوزا، در صحبت با روزنامه ۸صبح گفت که تمام‌های آماده‌گی‌ها برای از سرگیری پروازهای داخلی و بین‌المللی گرفته شده است.

او در مورد زمان مشخص آغاز پروازهای داخلی و بین‌المللی چیزی نگفت، اما تأکید کرد که پروازهای داخلی ظرف چند روز آینده از سرگرفته می‌شود.

پیش از شیوع ویروس کرونا در کنار دو شرکت هوایی داخلی، بیش از ۱۱ شرکت هوایی بین‌المللی در افغانستان فعالیت می‌کرد که به دنبال شیوع این ویروس فعالیت‌های‌شان متوقف شده است.

سخنگوی اداره هوانوردی ملکی تأکید کرد که شروع پروازهای بین‌المللی بیش‌تر به تصمیم هر کشور مرتبط است.

صالحی افزود که قرار است پروازهای بین‌المللی از ۲۴ ماه جون به ترکیه و در ۲۵ همین ماه به امارات متحده عربی آغاز شود.

به گفته او، ایران نیز برای از سرگیری مجدد پروازها پس از ماه جون اعلام آماده‌گی کرده است. صالحی هم‌چنان گفت که کشورهای آسیای میانه ممکن تا اول ماه جولای میلادی پروازهای بین‌المللی را اجازه ندهند.

صالحی گفت که هند و پاکستان تا آخر

سه نفر به اتهام قتل یک زن هندو بازداشت شدند

۸صبح، کابل: وزارت امور داخله اعلام کرد که پولیس مبارزه با جرایم جنایی سه تن را به اتهام قتل یک زن هندو بازداشت کرده است. طبق اعلام این وزارت، دو تن از متهمان از شهر کابل و سومی از ولسوالی خنجان ولایت بغلان بازداشت شده‌اند.

دزدان تفنگ‌دار در هشتم حوت سال گذشته، پردیکا از شهروندان اهل هندو کشور را در خانه‌اش در منطقه کارته پروان شهر کابل، به قتل رسانده و دارایی‌های او از جمله پول نقد و زیورات را به غارت برده بودند.

وزارت امور داخله وزارت شام روز جمعه، سیام جوزا، با نشر خبرنامه‌ای اعلام کرد که سه متهم دخیل در این قتل را بازداشت کرده است.

طبق اعلام وزارت داخله، متهمان در بازپرسی ابتدایی به جرم‌شان اعتراف کرده‌اند.

این وزارت گفته است که این افراد به «اعمال جرمی» دیگر نیز متهم‌اند.

در آن زمان، نرندرسنگه خالصه، نماینده هندوهای افغانستان در مجلس نماینده‌گان، به روزنامه ۸صبح گفته بود که دزدان حدود ۳۰ تا ۴۰ هزار دالر پول نقد و زیورات پردیکا را با خود برده‌اند.

نباید بگذاریم پروسه‌ی صلح شکست بخورد

در این اواخر رأی‌زنی‌ها میان ایالات متحده امریکا، حکومت افغانستان و طالبان برای رسیدن به یک صلح فراگیر افزایش یافته است. نقطه امیدبخش این است که اخیراً شماری از چهره‌های حکومتی و طالبان با یکدیگر دیدار داشته‌اند تا مقدمات گفت‌وگوهای میان‌افغانی را آماده سازند. حقیقت این است که تا رسیدن به صلح ممکن است حکومت و طالبان با سدهای کلانی روبه‌رو شوند. این سدها اکثراً توسط شماری از همسایه‌های افغانستان و یا هم قدرت‌های ذی‌دخل در قضایای کشور ایجاد خواهند شد. به این ترتیب اگر طرفین مذاکره با دل کلان و وسعت نظر به پای میز گفت‌وگو نروند، بعید است که این نشست‌ها به جایی برسد.

تقریباً همه چیز برای برگزاری گفت‌وگوهای بین‌الافغانی آماده شده است. حوزه جمهوریت نیاز به اجماع سیاسی داشت و این مشکل حل شد. تیم مذاکره‌کننده تشکیل شده است و در چهار گروپ، آماده‌گی لازم برای دفاع از ارزش‌های حوزه جمهوریت و گفت‌وگو با طالبان را روی دست گرفته است.

در این میان آن‌چه که ظاهراً به اندازه کافی در مورد آن تمرکز صورت نگرفته، ابعاد جهانی و منطقه‌ای گفت‌وگوهای صلح است. ظاهراً ایران، روسیه، چین و در مواردی پاکستان هنوز از روندی که تا این‌جا کار، پیش‌رفت داشته، ناراضی‌اند. ایران از نقش کم‌رنگش ابراز ناراضی می‌کند، هر چند گفته می‌شود که حکومت افغانستان تلاش کرده تا ایران در مذاکراتی که تا اکنون رهبری آن را ایالات متحده امریکا بر عهده داشته با وساطت و پادرمیانی سازمان ملل متحد در پروسه صلح نقش نظارتی داشته باشد. روسیه و چین، آن‌چه تا اکنون صورت گرفته را «پروسه‌ی امریکایی» می‌دانند و از نقش کم‌رنگ خودشان شکایت دارند. پاکستانی‌ها از این‌که هند در پروسه‌ی صلح افغانستان نقش دارد، شاکی‌اند.

حقیقت این است که کشورهای زیادی در طول نیم قرن گذشته، مدیریت جنگ در افغانستان را بر عهده داشته‌اند. ما نه در صلح زنده‌گی می‌کنیم و نه هم به تنهایی توانایی حل چالش‌هایی را داریم که نیم قرن است به آن گرفتاریم. واضح است که برای عبور از این همه مشقت و رنج مجبوریم نازبردار بسیاری از کشورهای باشیم که بدون نقش آنان رسیدن به صلح دشوار است.

به این ترتیب نیاز است به هر پیمانه‌ای که ابعاد داخلی پروسه صلح را بررسی می‌کنیم، به همان پیمانه نگران ابعاد بین‌المللی و منطقه‌ای صلح باشیم. ما باید ببذیریم که پاکستانی‌ها توانایی اخلال روند گفت‌وگوها را دارند. ما باید ببذیریم که ایرانی نفوذ نسبی بر طالبان و سایر گروه‌های مسلح دارند و می‌توانند برای پروسه صلح، چالش‌آفرین باشند. ما باید ببذیریم که روسیه و چین، پروسه‌های تمام امریکایی را به چالش می‌کشند. روسیه و چین به عنوان قدرت‌های مهم در منطقه‌ی ما، هرگز نمی‌خواهند نیم قرن جنگ با حمایت ایالات متحده حل شود. دستگاه دیپلماسی کشور در حیاتی‌ترین دوران خود قرار دارد، آن‌ها باید ریزدرشت رفتار دیپلماتیک در قضیه صلح افغانستان را به خوبی بررسی کنند. رفتار کشورهای مختلف را زیر ذره بین قرار دهند. احتمالاً مجبوریم برای رسیدن به صلح، ناز شماری از کشورها را بکشیم و در این مورد ریسک نکنیم. متخصصان روابط بین‌الملل باید دستگاه دیپلماسی را در این برهه کمک کنند، آن‌ها باید مشورت‌هایی که پروسه صلح را در ابعاد بین‌المللی آن به سرانجام می‌رساند با دستگاه دیپلماسی کشور شریک کنند.

واقعیت این است که افغانستان تا اکنون هیچ گاه به پیمانه امروز به پایان جنگ نزدیک نشده بود. حالا که همه چیز آماده است، ایجاب می‌کند که طرفین گفت‌وگوکننده بیش از هر زمان دیگری به افغانستان، مردم این کشور و منافع مشترک‌شان فکر کنند. هیأت‌های گفت‌وگوکننده نباید منافع همسایه‌ها و یا هر کشور دیگری را بر منافع ملی ترجیح بدهند.

اطلاعات ما نشان می‌دهد که طالبان و حکومت افغانستان بر سر محل مذاکرات بین‌الافغانی هنوز اتفاق نظر ندارند. گفته می‌شود که طالبان دوحه را به هر جای دیگری ترجیح می‌دهند. حقیقت این است که اگر چنین مذاکراتی در داخل افغانستان برگزار شود، دست‌آورد کلانی برای حکومت، طالبان و مردم افغانستان خواهد بود. برگزاری چنین مذاکراتی در افغانستان به لحاظ روانی به طرفه‌های مذاکره‌کننده کمک می‌کند تا تضامیم بهتر، بومی و افغانی بگیرند. به هر ترتیب، ایجاب می‌کند تا همه راه‌هایی که جنگ افغانستان را به روزهای پایانی‌اش سوق می‌دهد به درستی بررسی شوند. واقعیت این است که این بار اگر به دلیل نبود کارشناسی دقیق، پروسه صلح با شکست روبه‌رو شود، مردم افغانستان از همه سیاستمداران ناامید می‌شوند و کشورها، سال‌ها و شاید دهه‌ها هم‌چنان آبدستن حوادث خونین باشد.

انتقاد مردم و آگاهان از «امکانات کم» در شفاخانه شماره یک کووید-۱۹ در هرات

سیدحسن حسینی

وحشت از کرونا و مردن برخی از بیماران در هرات روبه‌روز اوج می‌گیرد. برخی صحبت‌ها و نقل‌قول‌های مردم از شفاخانه‌ی شماره یک کووید-۱۹

هرات حاکی از ترسی است که با گذشت هر روز در این ولایت بیش‌تر بین مردم جان می‌گیرد. شفاخانه کووید ۱ در منطقه شیدایی، تنها مرکز درمانی با ۱۰۰ بستر است که بیماران وخیم کرونایی را در آن نگهداری می‌کنند. ۱۰ بستر این شفاخانه مختص بیماران است که در حالت بسیار خراب با بیماری کووید ۱۹ برای زنده ماندن مبارزه می‌کنند. آمار رسمی دولتی حاکی از جان باختن ۱۰۸ بیمار کرونایی در شفاخانه کووید ۱ شیدایی است. آگاهان امور پزشکی اما مسوولان و کادر پزشکی شفاخانه کووید ۱ هرات را به ناکارایی، نداشتن تخصص و تجربه‌ی کافی متهم می‌کنند. هم‌چنان کمبود و یا نبود تجهیزات پزشکی عامل دیگری است که از سوی آگاهان پزشکی در شفاخانه کووید ۱ شیدایی مشکل‌آفرین شده است. در آن طرف ریاست صحت عامه، وضعیت فعلی در شفاخانه کووید ۱ هرات را قابل قبول دانسته و از تلاش‌ها برای برطرفی نیازمندی‌های این مرکز خبر می‌دهد.

روایت‌های مردم از شفاخانه کووید ۱

«مایع دست‌شویی و آب کافی در شفاخانه کووید ۱ برای شستن دست‌های‌مان نبود.» این روایت سید مسعود، از باشندگان هرات است که هفته گذشته هنگام تشییع جنازه یکی از نزدیکانش، با دوستان و همراهان در میان می‌گذاشت. او می‌گفت وقتی برای عیادت از بیماری به این شفاخانه رفته بوده، ناامیدی و ترس را در چهره بیمار دیده بوده است. رسیده‌گی اندک به وضعیت بهداشتی در داخل سالن‌ها و اتاق‌های بیماران کرونایی هم نگرانی دیگری بود که او با همراهانش در میان می‌گذاشت.

سید مسعود می‌گفت: «وقتی که پس از عیادت از بیمار به سالن انتظار در هوای باز قدم گذاشتیم، آب کافی و مایع دست‌شویی برای شست‌وشو

نبود.» مسعود ادامه می‌داد: «برای ما که امکانات شست‌وشو را فراهم نکنند، برای بیماران کرونایی هم خدمات خوبی ارائه نمی‌کنند.»

محمد، یکی دیگر از باشندگان هرات در مسیری دکان دارد که در نهایت به منطقه شیدایی، جایی که شفاخانه کووید ۱ در آن قرار دارد، وصل می‌شود. او می‌گوید که در سه هفته گذشته همه روزه موترهای آمبولانس حامل اجساد بیماران کرونایی از شفاخانه کووید ۱ شیدایی به سمت شهر در حرکت بوده است. به گفته خودش، ترسی که از دیدن موترهای آمبولانس حامل جنازه‌های بیماران کرونایی بر او و همکارانش وارد شده، شیرینی زنده‌گی را از کام وی گرفته است.

بر علاوه سید مسعود و محمد، اکثر باشندگان هرات روایت‌های ناراحت‌کننده‌تری از شفاخانه کووید ۱ شیدایی دارند. بحث اصلی صحبت اوضاع کرونایی در فضای مجازی هراتیان هم گاه‌گاه به انتقاد از چگونه‌گی کارکرد کادر پزشکی در شفاخانه کووید ۱ شیدایی خلاصه می‌شود.

رد روایت‌های مردمی

در پاسخ به این نگرانی‌ها، ریاست صحت عامه هرات همه را شایعه خوانده و از ارائه خدمات به بهترین شکل ممکن به بیماران کرونایی خبر می‌دهد.

محمدرفیق شیرزی، سخنگوی ریاست صحت عامه هرات به ۸ صبح می‌گوید که وضعیت در شفاخانه کووید ۱ شیدایی هرات در کنترل است. آقای شیرزی می‌افزاید که از نخست، این شفاخانه مختص درمان و بستری کردن بیمارانی شد که در وضعیت وخیم بیماری کووید ۱۹ به سر می‌برند. به گفته وی، از مجموع ۱۰۰ بستر در این شفاخانه، ۱۰ بستر برای آی‌سی‌وی مدنظر گرفته شده که بیماران دارای حالت وخیم را با کمک دستگاه تولید اکسیجن مصنوعی و سایر خدمات پزشکی در آن نگهداری می‌کنند. به گفته او، ۹۰ بستر دیگر برای نگهداری بیماران کرونایی اختصاص داده شده که وضعیت نسبت به حالت عادی مبارزه با کرونا، در شرایط وخیم‌تری قرار دارند. وی تصریح می‌کند که پس از نشر شایعات مبنی بر رسیده‌گی اندک به وضعیت بهداشتی بیماران و نبود امکانات پزشکی در این مرکز، هیأت دفتر والی هرات برای بررسی اوضاع وارد عمل شد. او تاکید می‌کند که پس از دیدار هیأت از شفاخانه

کووید ۱ شیدایی، گزارش شد که همه‌چیز بر وفق مراد است و روند خدمت‌رسانی به بهترین شکل ممکن وجود دارد.

با این وصف آقای شیرزی می‌گوید که از آغاز بحران کرونا در هرات تا کنون، ۱۰۸ نفر به دلیل ابتلا به بیماری کووید ۱۹ در شفاخانه کووید ۱ شیدایی هرات جان باخته‌اند. از دید آقای شیرزی، همه جان‌باخته‌گان کسانی هستند که با بیماری‌های زمینه‌ای دست و پنجه نرم می‌کردند و ویروس کرونا بر آن‌ها جدی‌تر تاثیر کرده بود.

انتقاد آگاهان امور پزشکی

هم‌گام با مردم و در نقطه مقابل گفته‌های ریاست صحت عامه هرات، اتحادیه داکتران این ولایت از کارکرد کادر پزشکی و نحوه مدیریت شفاخانه کووید ۱ شیدایی انتقاد می‌کند.

داکتر نثاراحمد مصدق، رییس اتحادیه‌ی داکتران هرات به روزنامه ۸ صبح می‌گوید که نگرانی‌های زیادی از چگونگی کارکرد داکتران جوان و افراد کم‌تجربه در شفاخانه کووید ۱ شیدایی هرات وجود دارد. او می‌افزاید که سومدیریت، ناآگاهی، تجربه کم، نبود امکانات، کمبود اکسیجن و بی‌توجهی کادر پزشکی در قبال وظیفه‌ای که بر دوش داشتند، سبب شده که جان افراد زیادی در شفاخانه کووید ۱ شیدایی گرفته شود. آقای مصدق تصریح می‌کند که برای مبارزه با کرونا، نیاز بود افراد با تجربه وارد عمل می‌شدند اما ترکیب کادر پزشکی و نرس‌های شفاخانه کووید ۱ شیدایی با افراد جوان چینش شده بود. او می‌افزاید که در کنار نبود تجهیزات، نبود روحیه لازم برای مبارزه با بحران کرونا در کادر پزشکی سبب شد که مرگ‌ومیرهای زیادی در هرات رخ دهد. آقای مصدق اضافه می‌کند که برای جلوگیری از گسترش دامنه بحران کرونا در هرات، نیاز است که همه کادر پزشکی دل‌سوزانه وارد عمل شوند. این گفته‌ها در حالی مطرح می‌شود که احمدجواد عثمانی، سرپرست وزارت صحت عامه در سفر به هرات، وعده کرده که برای رسیده‌گی به وضعیت بیماران کرونایی این ولایت، توجه بیش‌تری می‌شود. آقای عثمانی در دیدار از شفاخانه کووید ۱ شیدایی هرات، وعده کرده که به فهرست نیازمندی‌های کادر پزشکی و بیماران این مرکز درمانی به زودترین فرصت ممکن رسیده‌گی می‌شود.

انفجار در ولسوالی پغمان دو کشته و شش زخمی برجای گذاشت

صورت گرفته است.

مسؤولیت این انفجار را تاکنون فرد و یا گروهی بر عهده نگرفته است.

۸ صبح، کابل: پولیس کابل تأیید می‌کند که در نتیجه انفجار ماین مقناطیسی در ولسوالی پغمان ولایت کابل دو نفر به شمول یک زن کشته شده‌اند و شش غیرنظامی دیگر زخم برداشته‌اند. منابع صحی می‌گویند که از محل رویداد تاکنون دو کشته و هفت زخمی به شفاخانه‌ها منتقل شده‌اند.

فردوس فرامرز، سخنگوی پولیس کابل به روزنامه ۸ صبح گفت که این انفجار ساعت ۲:۲۴ پس از چاشت روز جمعه، سی‌ام جوزا، در ساحه عینو از مربوطات ولسوالی پغمان

بیش از هفت میلیارد افغانی در «قلب فساد اداری» صرفه جویی شده است

حبيب روشن

وزارت امور داخله در گزارش اصلاحات و صرفه‌جویی سالانه‌اش گفته است که در جریان سال گذشته، بیش از هفت میلیارد افغانی در بخش‌های مختلف از مصارف پولیس صرفه‌جویی کرده است. بر اساس این گزارش، علاوه بر صرفه‌جویی سه میلیارد افغانی در بخش معاشات، ۲.۷ میلیارد افغانی در بخش اعاشه و ۷۰۰ میلیون افغانی در بخش مصارف غیرضروری، از هدر رفتن ۱۵ میلیون لیتر تیل در سال روان مالی و دو میلیون فیر مرمی نیز در جریان سال ۱۳۹۸ جلوگیری شده و این روند تا پایان سال روان ادامه خواهد داشت. این وزارت هم‌چنان تصریح کرده است که حقوق ورثه ۲۰ هزار جان باخته پولیس که در جریان ۱۸ سال گذشته محروم بودند، نیز پرداخته شده است. وزارت امور داخله در حالی از اصلاحات و صرفه‌جویی خبر می‌دهد که رییس جمهور سه سال پیش این وزارت را «قلب فساد اداری» در نهادهای امنیتی خوانده بود.

در نسخه‌ای از گزارش تازه وزارت امور داخله پیرامون اصلاحات و طرح صرفه‌جویی در این وزارت، بر پیش‌رفت‌ها و برخی از خلاها در جریان سال گذشته پرداخته شده است. مقامات در این وزارت می‌گویند که هر چند پس از تلاش‌ها توانسته‌اند حدود هفت میلیارد افغانی را در سال ۱۳۸۸ صرفه‌جویی کنند، اما با آن هم فسادزدایی در این اداره نیازمند اصلاحات بیش‌تر است. طارق آرین، سخنگوی این وزارت به روزنامه ۸صبح گفت، وزارت امور داخله توانسته است این میزان از پول را در جریان سال گذشته از بخش اعاشه، معاشات، مصارف غیرضروری و مهمات صرفه‌جویی کند که این روند ادامه یافته و علاوه بر آن، در شماری از بخش‌ها نیز اصلاحات لازم اعمال شده است.

به گفته وی، این وزارت توانسته است از آغاز سال مالی روان تا کنون ۱۵ میلیون لیتر تیل را که ۶۷۵ میلیون افغانی می‌شود، با ایجاد مکانیسم‌های کنترل صرفه‌جویی کند و توقع دارد که این میزان در پایان امسال به ۲۰ میلیون لیتر تیل برسد. آقای آرین افزود که این برنامه در درازمدت به اصلاحات بیش‌تر، از

جمله نصب GPS در وسایط، نصب حس‌گرها در جنراتورها و ایجاد مرکز آماری توزیع تیل نیازمند است. وزارت امور داخله هم‌چنان می‌گوید که با وجود تشدید ۱۲ درصدی جنگ، دو میلیون فیر مرمی مختلف در جریان سال گذشته به کمک «طرح منظم»، «ایجاد دیتابیس حساب‌دهی» و «تحلیل وضعیت» صرفه‌جویی شده است. به باور مقامات، در این وزارت، مهمات در سال‌های گذشته بدون در نظر داشت معیار، افزایش و کاهش جنگ، تحلیل جغرافیا و وضعیت توزیع شده که زمینه فساد و ضیاع مهمات به نفع دشمن را فراهم کرده است.

در این گزارش تصریح شده است که با ایجاد و فعال‌سازی ورکشاپ ترمیم وسایط در سطح قوماندانی‌های امنیه ولایات و ایجاد ظرفیت‌های تخنیکی به سطح زون‌های حمایتی کندک، این وزارت می‌تواند که تا پایان سال مالی روان ۷۵ درصد ترمیمات وسایط پولیس را خودش عهده‌دار شود. به گفته مقامات، با آن‌که ۹۹ درصد کارمندان شرکت مسوول در این امر را افغان‌ها تشکیل داده، اما بنا بر چالش‌ها و نبود ظرفیت و برنامه‌ریزی، بهای گزاف به شرکت‌های امریکایی در ۱۸ سال اخیر پرداخته شده است. این وزارت هم‌چنان می‌گوید که تصفیه حسابات و شفافیت از موضوع چالش‌زا در وزارت امور داخله بوده که در نتیجه اجناس در سال‌های گذشته ثبت نشده و حتا در صورت ثبت شدن، نادرست بوده است. به گفته مقامات در این وزارت، سیستم دیجیتالی در قرارگاه‌ها و اداره‌ها برای حساب‌گیری ایجاد شده که به ۳۴ ولایت تعمیم می‌یابد و از این میان، تا کنون کار در ۱۰ ولایت به گونه عملی ادامه یافته است.

به گفته آقای آرین، نصب سیستم‌های مرکزی دیجیتال سبب می‌شود که از استفاده‌های شخصی، افتادن اجناس به دست دشمن و خریداری‌های اضافی جلوگیری شود. در این گزارش هم‌چنان تصریح شده است که ۱۵۴ قطار اکمالاتی پولیس در سال گذشته به ولایات انتقال یافته که سطح تلفات در آن در مقایسه با سال‌های پیش کاهش داشته است. طارق آرین افزود، وزارت امور داخله توانسته که ۵۰ تُن مواد را در سال ۱۳۹۷ در همکاری با وزارت دفاع ملی از طریق هوا انتقال دهد و این آمار در سال گذشته به ۶۵۰ تُن افزایش یافته است. به گفته وی، روند اکمالات در سال

روان با «ابتکار جدید» و «تنظیم قطارها با ۲۰ عراده» به سرعت عمل بیش‌تر و تلفات کم‌تر منجر خواهد شد. بر بنیاد این گزارش، وزارت امور داخله در حال حاضر جزواتم‌ایش را با استفاده از جنراتور تنویر می‌کند و بر اساس برنامه‌ها، قرار است با وصل شدن تاسیسات به شبکه برق برشنا، زمینه‌ی صرفه‌جویی ۳.۲ میلیارد افغانی در جریان یک سال مساعد شود. با این حال، در ادامه تصریح شده است که این مصرف، به دلیل روند تدارکاتی و ظرفیت پایین شرکت برشنا، به ۵۰ درصد کاهش می‌یابد. این در حالی است که این وزارت گفته است که قرضه شش میلیارد افغانی «سیستیکا» که از ۱۰ سال اخیر بر این وزارت مانده را تا پایان سال روان مالی تصفیه کند.

گزارش می‌افزاید که بودجه وزارت امور داخله در سال روان مالی ۹۳ میلیارد افغانی معادل ۱.۱ میلیارد دالر بوده که به خاطر منصرف شدن «سیستیکا» از مصرف هفت میلیارد افغانی بودجه اختیاری به دلیل نبود نیاز، بودجه عمومی به ۸۶ میلیارد افغانی کاهش یافته است. گفتنی است که از مجموع بودجه این وزارت، ۶۴ میلیارد افغانی آن بودجه اختیاری بوده و ۲۹ میلیارد آن بودجه غیراختیاری است. بر اساس معلومات وزارت امور داخله، ۲۰ میلیارد افغانی بودجه اختیاری را حکومت، ۲۶ میلیارد افغانی را اداره «لنفا» و ۱۸ میلیارد افغانی دیگر را نیز پروژه «سیستیکا» تمویل می‌کند. به نقل از این گزارش، بودجه «سیستیکا» در سال ۱۳۸۸ به گونه‌ی کامل به مصرف رسیده، در حالی که حد اوسط مصرف بودجه از این منبع در جریان ۱۸ سال گذشته، کم‌تر از ۶۰ درصد بوده است. در ادامه گزارش اصلاحات در وزارت داخله آمده است که ساختارهای این وزارت از آغاز سال گذشته تاکنون در دو دور ارزیابی شده است. به استناد از این گزارش، در مرحله اول سال ۱۳۹۸ ریاست‌های فاقد لایحه وظایف، بی‌کاری‌های مخفی، روندهای غیر ضروری در سطوح مختلف و اداره‌های موازی تثبیت شده و در جریان دور دوم که با آغاز سال روان مالی به راه افتاده، اداره‌های موازی و مشابه در سطح معینیت‌ها تثبیت و طرح ادغام یا حذف آن پیشنهاد شده است. این وزارت هم‌چنان گفته است که برای از بین بردن سکنه‌گی‌ها، روندهای پیچیده و کاغذپرانی‌های غیرضروری که «فسادزا» و دلیل «ضعف اعتماد» بر این وزارت خوانده

شده، مرکز خدمات عامه را ایجاد کرده تا ارایه خدمات

به مردم را آسان کند.

به گفته‌ی مسوولان در وزارت امور داخله، یک سیستم دیجیتالی برای طی مراحل پرداخت امتیازات جان‌باخته‌گان پولیس، امور مربوط به محاکم این وزارت، نداشتن مسوولیت جرمی و اجرای ترفیع و تقاعد ایجاد و تاکنون دو میلیون اسناد درج آن شده است. گفته می‌شود که این اسناد پیش‌تر به شکل معیاری دیجیتالی نشده بود. در گزارش هم‌چنان آمده که معلومات ۲۳ هزار جان‌باخته‌ی پولیس برای پرداخت امتیازات به موقع آنان درج سیستم شده است. بر بنیاد این گزارش، ریاست «پیژنتون» وزارت امور داخله از پُرچالش‌ترین ریاست‌خانه‌ها خوانده شده و این وزارت برای رفع این چالش‌ها، ۸۰ درصد روندی که غیرقانونی بود و سبب ضیاع وقت می‌گردید را حذف کرده است.

این وزارت هم‌چنان روند ترفیعات را از ۴۸ مرحله به پنج مرحله و روند تعیینات را از ۲۸ مرحله به پنج مرحله کاهش داده است. مسوولان وزارت داخله می‌گویند که برای حل چالش‌ها، ساختارهای تشکیلاتی جدید معرفی شده و در کنار ارایه فورم‌های جدیدی برای خدمات و درج آگاهی‌های حقوقی و قانونی، یک مرکز ارایه خدمات مستقل در پیژنتون ایجاد شده و سیستم آن از حالت فزیکی به شیوه دیجیتال تغییر یافته است. این وزارت هم‌چنان از ایجاد تیم مسلکی مطالعات در بخش تعلیمات پولیس خبر داده و گفته است که شیوه کتگوری استخدام نیز از ۱۲ سال به ۱۶ سال و ارایه‌ی آموزش‌های یک‌ساله ارتقا یافته است. وزارت امور داخله هم‌چنان گفته است که بخش صحنی این وزارت نیز از لحاظ ساختاری، ظرفیت‌سازی و ارایه خدمات، اصلاح شده است. با این همه، وزارت امور داخله در بخشی از این گزارش گفته است که فسادزدایی در این نهاد به اصلاحات بیش‌تر نیازمند است.

رییس جمهور غنی در سومین نشست سالانه‌ی اتحادیه اروپا که در ثور ۱۳۹۶ پیرامون فساد اداری برگزار شده بود، گفته بود، وزارت امور داخله «قلب فساد اداری» در نهادهای امنیتی است که «تحمل نشدنی» بوده و تصریح کرده بود که باید در آن اصلاحات به وجود بیاید. این وزارت در حالی از اصلاحات و صرفه‌جویی خبر می‌دهد که یک منبع پیش‌تر به ۸صبح گفته‌اند، وزارت امور داخله در کابینه بعدی سهم عبدالله است. با این حال، این منبع می‌افزاید که محمدمسعود اندرابی، سرپرست کنونی این وزارت قرار است در سمتش ابقا شده و به عنوان نامزدوزیر برای کسب رای اعتماد به مجلس فرستاده شود.

ناهم‌آهنگی کمیته‌ی مبارزه با کرونا و برشنا؛

کسی از پرداخت صرفیه برق معاف نشده

حسابش انتقال می‌دهیم. اگر برشنا تا حالی این بل‌ها را در اختیارمان قرار می‌داد، ما تمامی پولش از دوره ماه حمل و ثور را انتقال داده بودیم.»

از جانب دیگر وی در واکنش به گفته‌های باشندگان کابل مبنی بر این‌که بل‌های برق‌شان تاپه‌ی معافیت ندارد، گفت که شرکت برشنا می‌بایست تمامی بل‌های برقی را که پول صرفیه آن از یک‌هزار افغانی کم‌تر است را تاپه یا مهر معافیت و هم‌چنان مهر کمیته اضطرار مبارزه با ویروس کرونا را می‌زد. اکنون که این شرکت چنین کاری نکرده است، تمامی بل‌های برقی که چنین شرایط را دارند، معافاند و مالکان آن مکلف نیستند که پول برق را پرداخت کنند. افزون بر این، کسانی‌که پول صرفیه برق‌شان را پرداخت کرده‌اند، در دوره‌ی بعدی، یک هزار آن از طرف کمیته اضطراری مبارزه با ویروس کرونا پرداخت خواهد شد.

در همین حال شرکت برشنا اما می‌گوید که شهروندان مکلفاند که پول صرفیه برق‌شان را پرداخت کنند. وحیدالله توحیدی، سخنگوی شرکت برشنا به ۸صبح گفت که کمیته اضطرار مبارزه با ویروس کرونا پول صرفیه برق را به گونه پیش پرداخت ارائه نکرده است، از این رو شهروندان مکلفاند که پول صرفیه برق‌شان را پرداخت کنند. وی افزود، تا زمانی‌که پول از سوی کمیته اضطرار پرداخت و یک طرزالعمل به وجود نیاید، پول برق بخشیده نمی‌شود. آقای توحیدی تصریح کرد، هر زمانی که پول به حساب شرکت برشنا انتقال کرد و طرزالعمل به وجود آمد، این شرکت تصمیم خواهد گرفت که از کدام دوره بل برق شهروندان را ببخشد.

اکنون حیران است که چگونه در چنین شرایط که وضعیت بازارها کساد است، پول صرفیه برق و آب را پرداخت کند.

در همین حال والی ولایت کابل به باشندگان پایتخت می‌گوید که آن‌ها مجبور نیستند که پول صرفیه برق ماه‌های حمل و ثور را پرداخت کنند. محمدیعقوب حیدری، والی ولایت کابل به ۸صبح گفت، شهروندانی که در شهر کابل هستند و پول صرفیه برق‌شان هزار افغانی و کم‌تر از آن آمده باشد، در کتگوری معافیت قرار می‌گیرند و مجبور نیستند که پول صرفیه برق‌شان را پرداخت کنند. او گفت که کمیته اضطرار مبارزه با ویروس کرونا این پول را به شرکت برشنا پرداخت می‌کند. آقای حیدری از جانب دیگر تصریح کرد که شرکت برشنا باید بل‌های برقی که معاف شده‌اند را در اختیار این کمیته قرار دهد تا معلوم شود که صرفیه برق چه تعداد خانواده، بخشیده شده، سپس این نهاد آماده است تا تمامی پول‌های بخشیده شده راه به حساب برشنا واریز کند. او گفت که کمیته اضطرار مبارزه با ویروس کرونا نمی‌تواند که به گونه پیش‌پرداخت به شرکت برشنا پول پرداخت کند.

هم‌چنان وی تصریح کرد که با شرکت برشنا به تفاهم رسیده‌اند تا فردا، یک‌شنبه یک قراردادی را به امضا برسانند که براساس آن پول برق ۳۵۰ هزار خانواده بخشیده می‌شود. او گفت: «با شرکت برشنا به تفاهم رسیده‌ایم که روز یک‌شنبه یک قرارداد امضا کنیم. شرکت برشنا باید ۳۵۰ هزار بلِ برق را در اختیارمان قرار بدهد که ما بفهمیم واقعا پول برق شهروندان معاف شده است. بعد ما پول برشنا شرکت را به

برق‌شان حدود یک هزار افغانی شده، اما مجبور به پرداخت آن شده‌اند.

فرید رضایی، یک تن از باشندگان شهر کابل است. او می‌گوید که پول صرفیه برق‌شان در ماه‌های حمل و ثور حدود ۸۳۰ افغانی شده، اما اکنون معلوم نیست که از معافیت برخوردار هست یا نه. رضایی تصریح می‌کند که شرکت برشنا برای این‌که پول برقش در کتگوری معافیت قرار گرفته یا خیر، کدام نشانی روی بل‌اش حک نکرده است. وی بیان داشت در شرایط کنونی که اکثر مردم بی‌کار اند و وضعیت اقتصادی‌شان نیز خوب نیست. او می‌پرسد که با این وضع، او چگونه صرفیه برق را پرداخت کند؟ او از نهادهای مسوول خواست که هرچه زودتر سرنوشت این طرح را معلوم کنند تا مردم مطابق آن رفتار داشته باشند.

محمدکریم، باشنده دیگر شهر کابل است. او نیز می‌گوید که بل برقش در ماه‌های حمل و ثور حدود ۹۰۰ افغانی شده است. او می‌افزاید، زمانی‌که طرح معافیت بل برق و آب اعلام شد، خیالش از بابت این‌که پول برق و آب را پرداخت نمی‌کند، راحت شده بود. به بیان او: «بل برق ما حدود ۹۰۰ افغانی آمده و خیال ما راحت بود که با توجه به این وضعیت نامناسب اقتصادی معاف می‌شه، چرا که والی گفته بود، شرکت برشنا برای یک دور صرفیه برق کم‌تر از هزار افغانی را می‌بخشد. اما زمانی‌که بل برق در اختیارم قرار گرفت دیدم که هیچ‌گونه تاپه‌ای زده نشده. این قسم مجبور هستم که بل برقم را خودم بپردازم، اگر نه شاید دفعه بعد برق ما قطع شود یا سر ما جریمه بیاید.» او در ادامه گفت که وضعیت اقتصادی‌اش ضعیف است و

عبدالحمید حسینی

والی ولایت کابل در هشتم ماه جاری (جوزای ۱۳۹۹) اعلام کرده بود، که کمیته اضطراری مبارزه با ویروس کرونا پول برق و آب ۳۵۰ هزار خانواده را در شهر کابل پرداخت می‌کند. این کمیته قرار بود پول کسانی را پرداخت کند که صرفیه آب و برق‌شان تا یک هزار افغانی رسیده باشد. اکنون شماری از باشندگان شهر کابل می‌گویند، با وجودی‌که پول صرفیه‌ی برق‌شان کم‌تر از هزار افغانی بوده، اما از سوی شرکت برشنا معاف نیستند و آنان مجبور شده‌اند که پرداخت کنند. در همین حال والی ولایت کابل می‌گوید، شهروندانی که پول صرفیه برق‌شان تا هزار افغانی می‌رسد، مکلف به پرداخت آن نیستند و کمیته‌ی اضطرار مبارزه با ویروس کرونا پول صرفیه برق آن‌ها را پرداخت می‌کند. از سوی دیگر شرکت برشنا اما تصریح می‌کند، تا زمانی که پول برق ۳۵۰ هزار خانواده در حساب شرکت برشنا واریز نشود، هیچ باشنده‌ای از پرداخت پول صرفیه برق در شهر کابل معاف نمی‌شود و همه‌ی پایتخت‌نشینان مکلفاند که پول صرفیه‌ی برق‌شان را بپردازند.

پس از آن‌که رییس کمیته مبارزه با ویروس کرونا اعلام کرد که این کمیته، صرفیه آب و برق شهروندانی را که تا یک هزار افغانی باشد، می‌پردازد. حالا باشندگان شهر کابل می‌گویند آنان در یک سردرگمی قرار گرفته‌اند. زیرا اکنون که بل برق در اختیارشان قرار گرفته، معلوم نیست که از معافیت برخوردار اند یا خیر. شرکت برشنا نیز در بل برق، مهر و نشانی درج نکرده تا معلوم شود مشترکان برق معاف شده‌اند یا خیر. با این حال شماری از باشندگان کابل در صحبت با ۸صبح از این حالت شاکی‌اند. آن‌ها می‌گویند، به رغم این‌که پول صرفیه

◆ پروانه منصورى، پږوهشگر توسعه بين الملل – كاناډا

از زمان تصویب بیانیه پکن در سال ۱۹۹۵، یکی از جامع‌ترین نقشه‌های راه برای برابری جنسیتی و حقوق زنان، در سراسر جهان به خصوص در حوزه صلح و امنیت پیشرفت‌هایی صورت گرفته است، اما نابرابری هم‌چنان ادامه دارد. بین سال‌های ۱۹۹۲ و ۲۰۱۸ در سطح جهان زنان تنها ۱۳ درصد از مذاکره‌کننده‌گان و ۳ درصد از واسطه‌ها و تنها ۴ درصد امضاکننده‌گان در فرایندهای مهم صلح بوده‌اند. حتا وقتی زنان نقش مهمی در ایجاد و حفظ صلح بازی می‌کنند، درباره روایت آن‌ها کم‌تر شنیده می‌شود و این نشان می‌دهد که نتوانسته‌اند تاثیرگذاری خود را برای رفع اختلافات عمیق و اصلاح جوامع تصدیق کنند.

افغانستان به عنوان کشوری که بیش‌ترین سال‌ها درگیر جنگ‌های داخلی بوده، بیش‌تر از هر وقتی نیاز به صلح پایدار دارد. صلح بدون اشتراک فعال و موثر زنان، صلح منفی خواهد بود، که در آن از توسعه و امنیت انسانی کم‌تر بحث و روی آن توافق می‌شود. در گفت‌وگوها برای صلح منفی، فقط گروه‌های متخاصم به جنگ میان هم‌دیگر خاتمه می‌دهند و از تضمین رعایت حقوق بشر، حقوق زنان، حقوق مدنی و حقوق اقلیت‌های اجتماعی خبری نیست. البته در این بحث واضح است که منظور از نقش زنان یعنی دربرگیرنده تمام اقشار جامعه به عنوان سهام‌داران صلح است، نه محدود به چند نقش و چهره‌های سمبولیک در سطح ملی.

با تاکید بر نقش زنان در پروسه صلح و تقویت این نقش، تحولاتی چون عدالت و امنیت گسترده‌تر و بادوام‌تر خواهد بود.

زن افغان طی چهار دهه جنگ در کشورش در عرصه تحصیل، کار و در سطح خانواده قربانی‌های فراوان و عذاب بی‌شمار را تجربه کرده است. در اثر جنگ‌ها بیوه شده، ربوده شده، شکنجه شده، فروخته شده، مورد تجاوز قرار گرفته، با خشونت روبه‌رو بوده، ارگان‌های بدنش سرقت شده و حتا به عنوان برده فروخته شده است. برای پایان این قربانی‌ها و پایان این عذاب عظیم، زنان حق دارند تا در پروسه گفت‌وگوهای صلح برای موفقیت درازمدت حضور فعال داشته باشند. تجربه هم ثابت کرده است که مشارکت برابری جنسیتی به صلح طولانی و پایدار پس از جنگ کمک می‌کند. ولی براساس روایت‌ها با تاسف در روند جاری گفت‌وگوهای صلح، شمولیت زنان افغانستان تا حدود زیادی غیر قابل مشاهده است و آن‌ها از روند صلح و مذاکرات رسمی در حاشیه مانده‌اند.

آجندای امنیت و صلح زنان

انکشاف زنان در روایت صلح

در روند صلح به صورت رسمی و مستقیم و غیررسمی و نامستقیم هستند.

صلح حق زنان از تمام اقشار جامعه است، پس اشتراک مساویانه زنان (بین زنان) در جوامع و سطوح مختلف نباید نادیده گرفته شود و راه و فرصت را برای چهره‌ها و استعدادهای نو هموار سازد تا از انحصار قدرت و اشتراک سمتی و حزبی و چهره‌های نه چندان تاثیرگذار و تکراری در عرصه صلح و سیاست کاسته شود تا دروازه جدیدی به سوی امنیت، صلح و انکشاف زنان باشد. این ابتکار تاثیر به سزایی بر عدالت و برگشت اعتماد به حکومت و برنامه‌هایش خواهد داشت.

در آخر غم‌نامه تجربه چهل‌ساله خود زن افغان در پروسه گفت‌وگوهای صلح، صحبت از حق تعیین وضعیت مناسب و حق احترام به جایگاه سیاسی و اجتماعی خود دارد. بنابراین زن افغان از دولت افغانستان، از طالبان، از دولت امریکا، از قدرت‌های بزرگ جهان، از سازمان ملل متحد، از شورای امنیت سازمان ملل، از کمیسیون مستقل حقوق بشر، از نهادهای بین‌المللی حقوق زنان، از میانجی‌گران گفت‌وگوهای صلح، از نهادهای و شخصیت‌های دیپلماتیک می‌خواهد تا از این بیش‌تر به دوام عذاب و غم‌نامه زنان پشت نکنند.

ویژه‌ای برای محافظت از آن‌ها در برابر خشونت جنسی و جنسیتی در شرایط مناقشات از جمله:

– پی‌گرد قانونی مجرمان؛

– دسترسی عادلانه به عدالت برابر؛

– افزایش دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی، پشتیبانی روانی و اجتماعی و خدمات ادغام اجتماعی و اقتصادی؛

– آموزش تکمیلی قبل از استقرار در مورد استثمار جنسی و سوءاستفاده به پرسونل پروسه صلح.

۳. دستیابی مساویانه زنان به مکانیزم‌ها، خدمات توزیع کمک و بهبودی و اطمینان از در نظر گرفته شدن نیازهای خاص آن‌ها.

تا به امروز ۷۹ کشور جهان، برای پیش‌برد این برنامه و برنامه‌های ملی در زمینه صلح و امنیت زنان، اقدام کرده‌اند.

این در حالی است که افغانستان به عنوان یکی از آسیب‌پذیرترین و آسیب‌دیده‌ترین کشورها تا کنون برنامه ملی و اجمالی در زمینه صلح و امنیت زنان ندارد. با توجه به عمق فاجعه و ایجاد نهادهای حقوق بشری و فعالیت‌های مدنی و سراز شدن سیلی از کمک‌های جامعه بین‌الملل، هم‌چنان زنان عمیقاً درگیر رسیدن به حق طبیعی خود و اشتراک تاثیرگذار

قطع‌نامه شورای امنیت ۱۳۲۵ بر امنیت و صلح زنان، اولین قطع‌نامه‌ای بود که اثرات منحصر به فرد و جبران‌ناپذیر جنگ بر زنان و دختران را شناخت. این سازمان از کشورهای عضو و سایر متنفذان خواست تا این شرایط را بررسی کنند.

امروزه آجندای امنیت و صلح زنان جامع است. این آجندا از ۸ قطع‌نامه تشکیل شده و از تمام کشورها می‌خواهد که:

۱. اشتراک فعال و معنادار زنان را در همه‌ی عرصه‌ها و نهادهای پیش‌گیری از جنگ و حل‌وفصل مناقشات به صورت رسمی و غیررسمی تقویت و از کلیه فعالیت‌ها و استراتژی‌های صلح و امنیت به شمول موارد ذیل حمایت کنند:

– مذاکرات صلح؛

– مدیریت و برنامه‌ریزی کمک‌های انکشافی؛

– عملیات‌های صلح و مبارزه با تروریسم و جلوگیری از افراط‌گرایی و گسترش آن در سطوح مختلف؛

– مصالحه، عدالت، روند انتخابات و اصلاحات در بخش امنیت و ایجاد نهادهای و تلاش‌ها در راستای تحول سیاسی، اجتماعی و اقتصادی.

۲. تقویت و حراست از حقوق زنان و دختران، اقدامات

چرایی تغییر هیأت مذاکره‌کننده قبل از آغاز گفت‌وگوهای میان افغان‌ها

شورای رهبری طالبان تغییر در هیأت مذاکره‌کننده گفت‌وگوهای بین‌افغانی و یا هم ایجاد تغییرات کلی در این تیم را بررسی می‌کند.

یک تن از اعضای ارشد رهبری گروه طالبان می‌گوید مولوی هبت‌الله آخندزاده رهبر این گروه تصمیم دارد به منظور پیش‌برد بهتر امور مذاکرات طالبان با رهبران سیاسی افغان، ملا یعقوب فرزند ارشد ملا عمر را به عنوان رییس کمیسیون نظامی طالبان منتصب کند.

این عضو رهبری طالبان می‌گوید «اعضای شورای رهبری « روی تعیین هیأت جدید مذاکره‌کننده برای مذاکرات بین‌افغانی بحث و گفت‌وگو دارند که اعضای این تیم جدید مرکب از اعضای شورای رهبری تحت نظر مستقیم امیرالمومنین (هبت‌الله آخندزاده) کار خواهد کرد.

نام برده افزود، پیشنهاد دیگری نیز در شورای رهبری مطرح گردیده که بر اساس آن اعضای جدیدی به تیم مذاکره‌کننده ملحق شوند تا این تیم تحت نفوذ فرد یا گروه قرار نداشته باشد .

این مقام طالبان که نمی‌خواهد از وی نامی برده شود می‌گوید: «هنوز تصمیم نهایی اتخاذ نشده است و انتظار می‌رود این پیشنهاد در جلسه‌ای در روزهای آینده مطرح گردد.»

رهبر طالبان چهار عضو تیم مذاکره‌کننده هر یک (امیر خان متقی، مولوی جان محمد مدنی، ضیاء الرحمن مدنی و شیخ سید رسول) و پنج عضو دیگر دفتر قطر(دکتر صالح، منیر سادات، جهانگیروال، عبید عبد قاضی سعیده جان) را برکنار کرده است.

محمد قاسم یک تن از اعضای شورای رهبری تازه به تیم مذاکره‌کننده به عوض امیر خان متقی، کسی که قبلاً قطر را ترک کرده است، ملحق گردیده است.

◆ منبع: دیپلی‌تایمز

◆ نویسنده: طاهر خان

◆ برگردان: سیدجمال اخگر

شده بود اما طالبان تا رهایی آخرین تن از پنج هزار زندانی‌شان از پیوستن به این پروسه خودداری کرده‌اند. به اساس توافق‌نامه‌ای که میان طالبان و ایالات متحده در فبروری به امضا رسید تا ۱۰ مارچ یعنی روز نخست گفت‌وگوهای بین‌افغانی، پنج هزار زندانی طالبان رها و نزدیک به یک هزار زندانی حکومت افغانستان آزاد می‌شدند.

بر بنیاد گفته‌های جاوید فیصل سخنگوی شورای امنیت ملی افغانستان، دولت تا کنون سه هزار زندانی طالبان را آزاد ساخته است.

رییس جمهور اشرف غنی هفته گذشته اعلام کرد که دو هزار زندانی دیگر طالبان نیز به زودی آزاد می‌شوند که روند آزادسازی پنج هزار زندانی طالب، که بخشی از توافق‌نامه میان طالبان و ایالات متحده است، را تکمیل می‌کند.

او از طالبان خواست تا زندانیان دولتی را از بند رها کنند، ولی تا کنون طالبان نزدیک به ۵۰۰ زندانی حکومت افغانستان را آزاد کرده‌اند.

حکومت افغانستان در ماه مارچ تیم ۲۱ نفره‌ای را غرض گفت‌وگوها به رهبری معصوم استانکزری رییس پیشین امنیت ملی اعلام کرد و داکتر عبدالله عیالده رییس شورای عالی مصالحه جریان پروسه صلح با طالبان را نظارت خواهد داشت.

سهیل شاهین سخنگوی طالبان می‌گوید گفت‌وگوهای بین‌افغانی در قطر برگزار می‌گردد اما دو تن از اعضای رهبری طالبان به دلیلی تایمز گفته‌اند که تا کنون در مورد محل و زمان برگزاری نشست، تصمیم اتخاذ نگردیده است؛ در حالی که گزارش‌ها حاکی است که گفت‌وگوها در ماه آینده در قطر برگزار می‌شود.

مناسبات چین و هند در ورای مسایل مرزی

ادوات سنگین نظامی از طرف هند در منطقه لداخ آغاز شده است؛ چون چینی‌ها منطقه گالون را قلمرو خود می‌دانند و خواهان توقف ساخت‌وساز جاده مذکور اند که قابلیت نظامی دارد و به این دلیل است که عمل‌کرد هندی‌ها برای ساخت جاده در این منطقه با مخالفت چین روبه‌رو شده است. از سوی دیگر هندی‌ها نیز ادعا کردند که چین هم‌چنان اقدام به ساخت‌وساز جاده‌ها در این منطقه کرده است و اقدام آن‌ها را کنش تهاجمی خوانده‌اند ولی دولت چین اقدامات خودش را در راستای تقویت صنعت گردش‌گری و توریسم معرفی نموده است. از سوی دیگر با توجه به تبعات مخرب برخورد نظامی چین و هند در منطقه، و اولویت دادن دو کشور به مذاکرات برای کاهش تنش‌ها میان دو طرف بهترین راه حل بوده و می‌تواند به منافع اقتصادی‌شان – در چنین وضعیتی که به علت کروناویروس اقتصاد جهان دچار آسیب‌های شدیدی شده است- بینجامد و از تشدید خشونت و گسترش برخوردهای نظامی جلوگیری کنند. چون مواجه شدن اقتصاد جهان با پاندمی کروناویروس آسیب‌های جدی را متحمل شده و راه‌حل‌های صلح‌جویانه می‌تواند در تامین منافع دو طرف مثمر واقع گردد.

نهایتاً می‌توان گفت که مناسبات چین و هند نامتقارن بوده و عناصر رقابت و همکاری میان دو طرف جایگاه خودش را دارد و با وجود روابط خوب دیپلماتیک و اقتصادی به تنش‌های امنیتی مانند منازعات مرزی و رقابت‌های ژئوپولیتیکی دو طرف نقش تاثیرگذار در روابط آن‌ها دارد که می‌تواند در ترتیب نظم منطقه‌ای میان بازیگران برجسته‌ای چون چین و هند اثرگذار و بااهمیت باشد.

و به این دلیل است که هندی‌ها در سیاست خارجی خود به اتحاد هندو پاسفیک (امریکا، جاپان، استرالیا و هند) توجه دارند. از طرفی هم چینی‌ها هند را بنا بر داشتن وسعت، منابع، مشخصات جمعیتی و ظرفیت‌های نظامی به عنوان رقیبی در آسیا برای خودشان می‌نگرند. با این که شی و مودی به عنوان رهبران دو کشور تأکید بیش‌تری در زمینه گسترش روابط اقتصادی و اتخاذ دیپلماسی صلح‌جویانه دارند، اما نتوانسته‌اند در حوزه‌های امنیتی و سیاسی موفقیت چندانی داشته باشند و دو کشور در مسایل مذکور با بدبینی و بی‌اعتمادی به یک‌دیگر می‌نگرند که در این میان منازعه و اختلافات مرزی چین – هند پا بر جا است و هر گاه امکان تقابل دو طرف در مسایل مرزی وجود دارد؛ طوری که منازعه ماه می سال ۲۰۲۰م آشکار ساخت که روابط دو طرف در زمینه‌ی مدیریت مسایل مرزی شکننده است. چون مستقر شدن و درگیری عساکر چینی و هندی در دره گالون Galwan، چشمه‌های آب گرم و دریاچه پانگونگ در ساحه لداخ Ladakh منطقه‌ای میان تبت غربی و کشمیر؛ نشان‌دهنده عمقی از مخالفت‌ها میان دو طرف می‌باشد. با این که برخی مقامات دو کشور به این باور بودند که در حدود چهار دهه آن‌ها شاهد شلیک هیچ گلوله‌ای به طرف دیگر نیستند اما برخورد قوای مسلح آن‌ها در لداخ و ناکولا Naku-La نقطه مرزی ایالت سیکیم نشان‌گر آن است منازعات مرزی تا هنوز مانعی در راستای تقویت روابط دو طرف بوده و می‌تواند مناسبات حسنه آن‌ها را تحت شعاع قرار دهد.

باید یادآور شد که درگیری ماه می به دلیل تقویت زیرساخت‌های ترانزیتی است که به هدف انتقال

چین از طرف هند و در مقابل چین سیکیم را به عنوان بخشی از سرزمین هند خواند؛ بهبود یافت و به ترتیب آن‌ها ارتقای روابط دو کشور را تا سطح مشارکت استراتژیک در سفر سال ۲۰۰۶ هوجین تاهو گسترش دادند و با وجود این همه تلاش‌ها حل مناقشات مرزی میان این دو کشور پرنفوذ آسیا تا امروز لاینحل مانده است.

هر چند سفر رییس جمهور چین به هند (۲۰۱۴)، سفر صدراعظم هند به چین (۲۰۱۵)، دیدارهای سران دو کشور در اجلاس جهانی چون بریکس و G20 در راستای همکاری‌های دوجانبه قابل توجه بوده ولی نگرانی‌هایی چون حضور رهبران تبتی مانند دالایی لاما در هند، احداث بند بالای دریای براهماپوترا (Brahmaputra) از طرف دولت چین، گسترش روابط چین با کشورهایی چون پاکستان- سریلانکا- بنگلادیش و بوتان، طرح پروژه کمربند و راه، گسترش روابط هند و امریکا و منازعات مرزی طرفین از تاثیرات فزاینده در نوعیت روابط دو طرف داشته که در این میان مناقشات مرزی به عنوان یک منازعه تاریخی و اثرگذار در این منطقه پرننگ بوده و این عامل توان رقم زدن نوعیت تمامی مناسبات و روابط میان دو کشور را دارد.

با توجه به سیاست خارجی چین در دوره «شی» می‌توان گفت که به دلیل مطرح شدن رویای چینی، پروژه کمربند و راه، افزایش ظرفیت‌های نظامی، تقویت نیروهای دریایی و استفاده از اهرام اقتصادی، چون تاسیس بانک توسعه آسیایی می‌توان گفت که سیاست خارجی این کشور به نوعی تهاجمی عمل می‌کند. که این وضعیت به گونه غیر مستقیم دهلی جدید را بر محاصره شدن از طرف چین تهدید نموده

معاون محقق زهره محمدزی

عضو علمی مرکز مطالعات منطقه‌ای اکادمی علوم افغانستان

کشمکش، رقابت و همکاری بازیگران از ویژه‌گی‌های نظام بین‌الملل است. بنا شناخت کنش و عمل‌کرد آن‌ها از اهمیت زیادی در رابطه به فهم نظام مذکور برخوردار است. در این راستا مطالعه کنش میان چین و هند به عنوان دو مهم‌ترین قدرت رو به رشد در منطقه و جهان از جایگاه قابل ملاحظه برخوردار می‌باشد؛ به این دلیل که دو کشور در راستای تامین و تهدید منافع متقابل‌شان اقداماتی را در جهت مبادلات تجارتي، همکاری‌های دفاعی، مانورهای نظامی، گسترش سفرهای مقامات عالی رتبه و حل مسایل مرزی چین- هند انجام داده‌اند. تا بتوانند از شدت‌گرفتن منازعات تاریخی‌شان خصوصاً در زمینه مسایل مرزی تا حدی بکاهند. طوری که دو کشور در میانه دهه ۹۰ میلادی دوره کوتاهی از همکاری را در برگزاری کنفرانس باندوگ و توافق بالای اصول هم‌زیستی مسالمت‌آمیز شاهد بودند. ولی این روابط به دلایلی چون اشغال تبت و الحاق آن به چین، اجتناب چین از به رسمیت شناختن خط مک ماهان یا همان مرز تعیین شده از طرف انگلیس میان دو کشور، اعطای پناهنده‌گی هند برای دالایی لاما و تشکیل دولت در تبعید تبتی‌ها در هند در سال ۱۹۶۲، به تیره‌گی گرایید و منجر به برخورد و منازعه میان دو جانب شد. با این که نبرد آن‌ها با شکست هند خاتمه یافت، اما اختلافات مرزی دو جانب تا امروز پا برجا مانده و دو طرف برای نظامی کردن مرزهای‌شان هزاران سرباز را در مناطق مرزی مستقر کردند.

روابط پر از فراز و فرود چین – هند، پس از سال ۱۹۷۶ افزایش قابل توجه را در مبادلات تجارتي شاهد بود و در ادامه رییس جمهور اسبق چین در سال ۱۹۹۶ به عنوان اولین دیدار رسمی یک رهبر چین از هند دیدن کرد و قراردادی را در خصوص موضوعات مرزی چون کاهش ظرفیت‌های نظامی در خط مرزی دو طرف به امضا رسانیدند. ولی موردی که باعث تیره‌گی مناسبات دو طرف برای بار دیگر شد؛ آزمایش‌های اتمی ماه می سال ۱۹۹۸م به نام پخران ۲ (Pokhran 2) هند بود که به دلیل بی‌اعتمادی و تهدید چین و افزایش ظرفیت‌های اتمی پاکستان در این سال برگزار گردید. که در مقابل، چین نیز با استفاده از ریاست دوره‌ای خود در شورای امنیت سازمان ملل متحد ضمن تصویب قطع‌نامه ۱۱۷۲ آزمایش هسته‌ای هند را محکوم کرده و خواستار توقف برنامه‌های هسته‌ای هند و پاکستان گردید و به این ترتیب چین در تلاش منزوی کردن هند برآمد. ولی روابط دو طرف با سفرهای متقابل سران دو کشور به خصوص سفر سال ۲۰۰۳ اتل بهاری واچپایی به چین و به رسمیت شناختن تبت به عنوان بخشی از خاک

چرا باید وام صندوق بین‌المللی پول رارد؟

سید پرویز هاشمی

افغانستان با دریافت این وام، استقلال نسبی‌اش در زمینه سیاست‌گذاری را از دست بدهد.

۳- نگرانی از تاثیرات منفی وام‌های خارجی

بخش دیگری از فعالان نگران این اند که وام، تنها موجب بده‌کار شدن افغانستان در برابر بازیگران خارجی شود. آن‌ها نگران‌اند که مبلغ دریافت شده به دلیل فساد، دچار ناکارآمدی شود و از سوی دیگر افغانستان را با ناکارآمدی پرداخت روبه‌رو سازد. چرا که افغانستان از یک سو در حال حاضر نیازمند کمک خارجی برای تامین بودجه خود می‌باشد و از سوی دیگر با احتمال خروج امریکا از افغانستان و بحران جهانی کرونا، این خطر وجود دارد که آینده ارز ملی افغانستان در برابر دالر، دچار تلاطم و سقوط شود. امری که می‌تواند اقتصاد ضعیف افغانستان را به اقتصادی بده‌کار بدل کند.

در مجموع نگرانی مردم در افغانستانRejectIMFLoan نشان داده شده است که بازتابی از نگرانی جامعه در شکایت از فساد گسترده در ساختار سیاسی و اجتماعی این کشور است که هر کمک بین‌المللی را نه به ظرفیتی مثبت برای مقابله با مشکلات، بلکه به این باور اند که کمک‌ها تنها به سود شخصی برای صاحبان قدرت بدل خواهد کرد. در شرایطی که این مسأله مرتبط با یک وام خارجی باشد، نگرانی این جامعه تشدید خواهد شد، چرا که فساد نه تنها موجب نابودی این فرصت، بلکه باعث افزایش بدهی‌های افغانستان نیز می‌شود.

۲- قرضه‌ها می‌توانند استقلال سیاسی و آزادی را سلب کنند

بخش دیگری از شرکت‌کننده‌گان در این جریان، وام صندوق بین‌المللی را زمینه‌ساز دخالت خارجی در افغانستان می‌دانند. نگرانی این افراد این است که

ندارد، اما کاربران معتقد اند که اگر این مقدار کمک به افغانستان بیايد در راستای مبارزه با کرونا مصرف نخواهد شد و صرف به جریان‌های سیاسی و حلقات حکومتی واگذار می‌گردد و در راستای کارهای شخصی و گروهی مشرف می‌شود.

۱- اختلاس‌های مالی مسوولان دولتی
محور اصلی این موج را فساد مالی دولت تشکیل می‌دهد. با آن که پول کافی برای مبارزه با کرونا در کشور وجود

می‌توان دلیل این اعتراض‌ها را دریافت:

شیوع ویروس کرونا از ووهان چین آغاز شد و با همه‌گیری سریع به یک بحران جدی جهانی مبدل گردید و کشورهای زیادی را درگیر کرد. این ویروس نه تنها وضعیت بهداشت جهانی را در مخاطره قرار داد، بلکه با تعطیل کردن فعالیت‌های اجتماعی، تجاری و اقتصادی، روال عادی زندگی را مختل ساخت. نهادهای تعلیمی و تحصیلی، کارخانه‌ها و تجمعات به منظور محدود کردن شیوع این بیماری، رو به تعطیلی رفتند. ورزش نیز از گزند این ویروس همه‌گیر به دور نماند و زیر سایه‌ی کرونا تمامی فعالیت‌های ورزشی در سطوح مختلف جهانی به تعویق و تعلیق افتاد.

برای حفظ و سلامتی ورزش‌کاران و سایر افراد درگیر، مهم‌ترین رویدادهای ورزشی در سطوح بین‌المللی، منطقه‌ای و ملی لغو شد یا به تعویق افتاد، از مسابقات ماراتون تا مسابقات فوتبال، بازی‌های بسکتبال، هندبال، هاکی، رگبی، کریکت، قایق‌رانی، وزنه‌برداری و بقیه رشته‌های دیگر ورزشی.

تعویق یک‌ساله بازی‌های المپیک توکیو که قرار بود در ماه جولای ۲۰۲۰ در جاپان برگزار شود، هم بخشی از تأثیر این ویروس کوچک بر جهان ورزش است. اگرچه مراسم سنتی روشن کردن مشعل المپیک در المپیا به تاریخ ۱۲ مارچ بدون حضور تماشاگران برگزار شد، اما پس از انتقاد و اعلام عدم اشتراک بعضی از کشورها در بازی‌های ۲۰۲۰ توکیو، المپیک بین‌المللی در ۲۴ ماه مارچ مسابقات را به ۲۰۲۱ به تعویق انداخت.

این اختلال پس از جنگ جهانی دوم، برای نخستین بار است که در تاریخ ورزش جهان اتفاق می‌افتد. اولین بازی است که تماشاگران برای تماشا و بازیکنان برای بازی کردن، هیچ رویداد ورزشی ندارند.

ورزش افغانستان و کرونا

در ۲۳ جنوری اولین رویداد مثبت ویروس کرونا در ولایت هرات افغانستان به ثبت رسید و به دنبال افزایش شمار مبتلایان به این ویروس در کشور، تمامی فعالیت‌های ورزشی تعطیل اعلام شد. در همان زمان نخستین لیگ بُرکشی به حمایت رادیو تلویزیون ملی در کابل جریان داشت که پس از چند دور رقابت، متوقف شد. اکنون حدود سه ماه می‌شود که تمامی فعالیت‌ها، اجتماعات و

دنیای ورزش در سایه‌ی تاریک کرونا

باشگاه‌های ورزشی در سراسر افغانستان متوقف است و ورزش‌کاران کشور در نگرانی به سر می‌برند.

پی‌آمد کرونا برای ورزش در جهان

از آن جایی که ورزش سهم درشت و قابل دید در رشد اقتصادی و اجتماعی دارد، نقش آن به خوبی توسط دولت‌ها و مردم شناخته شده است. ورزش سهم ارزنده در توان‌مندسازی زنان و جوانان، افراد و جوامع و هم‌چنین بهداشت، آموزش و اهداف اجتماعی داشته و دارد. با تعلیق و توقف رویدادهای ورزشی و مسابقات، تأثیر مخرب بیماری ناعلاج کرونا را در ابعاد مختلف مشاهده می‌کنیم. قرنطین شدن جهان، به خصوص تعطیلی رویدادهای ورزشی به منظور محدود کردن شیوع این ویروس، باعث به خطر انداختن آینده مالی و سقوط باشگاه‌ها، نهادهای ورزشی و سرمایه‌گذاران در بخش ورزش و ورزش‌کاران شده است.

ورزش در حال حاضر به صنعت تبدیل شده است و سالانه کشورهای مختلف میلیاردها دالر از این طریق درآمد دارند. در مواجهه با کووید-۱۹، میلیون‌ها شغل در سطح جهان در معرض خطر قرار دارد. نه تنها متخصصان ورزش، بلکه افرادی که در صنایع خدمات ورزشی مرتبط با لیگ‌ها و رویدادها هستند، از جمله سفر، گردش‌گری، زیرساخت‌ها، حمل‌ونقل، تهیه غذا و پخش رسانه‌ای همه درگیر است. ورزش‌کاران حرفه‌ای نیز از یک سو سعی می‌کنند ضمن مناسب ماندن در خانه، تمرین خود را مجدداً تنظیم کنند و

از سویی هم خطر از دست دادن حامیان حرفه‌ای را دارند که ممکن از آنان مانند قبل حمایت نکنند و نیز بازارهای عمده‌ی لوازم ورزشی در حالت کساد قرار دارند.

علاوه بر پی‌آمدهای اقتصادی، لغو و تعطیلی بازی‌ها هم‌چنین بر بسیاری از مزایای اجتماعی رویدادهای ورزشی جهانی و منطقه‌ای تأثیر می‌گذارد که می‌تواند انسجام اجتماعی را به وجود آورد. ورزش از دیرباز ابزاری ارزش‌مند برای تقویت ارتباطات و ایجاد پل میان جوامع و نسل‌ها محسوب شده است. از طریق ورزش، گروه‌های مختلف قادر اند نقش اساسی را در تحول و توسعه اجتماعی به ویژه در جوامع تقسیم شده ایفا کنند و زمینه را برای حضور و آشنایی گروه‌های مختلف مساعد می‌کند. در این چارچوب، از ورزش برای ایجاد فرصت‌های یادگیری و دست‌یابی به جمعیت اغلب حاشیه‌ای یا در معرض خطر نیز استفاده می‌شود. اما حالا با تعطیلی رویدادها و اجتماعات ورزشی، شکافی عمیق در بعد اجتماعی به خوبی قابل رویت است.

در این میان اگر نظری به نقش ورزش در صحت بیندازیم، ارزش و ارتباط تنگاتنگ ورزش در سلامت انسانی حقیقتی انکارناپذیر است. دست نیافتن به ورزش‌های روزمره یا ورزش‌های منظم ممکن است منجر به ایجاد چالش‌هایی در سیستم ایمنی بدن، سلامت جسمی و روانی شود.

با شیوع بیماری ناعلاج کرونا تمامی باشگاه‌ها،

◆بنفشه فیضی، ژورنالیست

حوض‌ها، استادیوم‌های ورزشی و مراکز فزیه‌ترایی بسته شدند و بسیاری افراد از حضور در فعالیت‌های ورزشی گروهی و فردی بیرون از خانه محروم گردیدند. در چنین شرایطی، تمایل افراد به فعالیت بدنی کم‌تر شده است. خواب نامنظم و رژیم نامناسب باعث افزایش وزن و از دست دادن تناسب اندام برای آنان شده است. در این میان اما خانواده‌های با درآمد کم‌تر به دلیل دسترسی نداشتن به ابزار ورزشی، بیش‌تر در معرض تأثیرات منفی این مرض مهلک قرار گرفته‌اند.

اگرچه محتویات ورزشی به گونه‌ی آنلاین و آموزش رایگان در رسانه‌های اجتماعی در تمام بخش‌های ورزشی برای بهره‌وری ورزش‌کاران وجود دارد و سختی روزها را می‌تواند کاهش دهد، با این حال، دسترسی به چنین منابع و اینترنت به ویژه برای افراد در جوامع فقیرنشین و در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، مشکل یا ناممکن است.

نتیجه

با قبول این‌که بیماری همه‌گیر کرونا تأثیرات قابل توجهی بر دنیای ورزش در بعدهای اقتصادی و اجتماعی داشته و سلامت جسمی و روحی افراد نیز از دایره‌ی آن بیرون نیست، برای پیش‌گیری از شکاف عمیق‌تر در این بخش نیاز است راه‌های مناسبی جستوجو و طرح شود.

تولیدکننده‌گان، رسانه‌های ورزشی، تماشاگران، کارمندان و بازیکنان به هم‌آهنگی یک‌دیگر و همکاری دولت و نهادهای صحی برای کاهش اثرات منفی کووید-۱۹ در دنیای ورزش و نیز رونق گرفتن دوباره‌ی صنعت ورزش روی راهنمایی و طرح‌های خلاقانه کار کنند.

نهادهای بزرگ جهانی با در نظر داشت نکات مربوط به سلامت، بهداشت، کار و سایر استندردهایی که در رویدادهای ورزشی آینده و شرایط کار مرتبط به ورزش اعمال می‌شود، طرحی را به فدراسیون‌های ورزشی، باشگاه‌ها و سازمان‌های مختلف در سراسر جهان ارایه دهند تا با در نظر داشت آن فعالیت‌های ورزشی آغاز شود.

کرونا رسماً وارد بازار می‌شود

اخذ مالیات سالانه، سری به شفاخانه‌های خصوصی و معاینه‌خانه‌های داکتران نمی‌زند، چه گونه می‌تواند در پاندمی‌ای که جهان را تکان داده است، سیستم‌سازی کند و نظم یک‌شبه برقرار سازد؟

۲- اگر قیمت ثابتی برای تست کرونا در سر تا سر افغانستان تعیین نشود، پوست مردم فقیر این سرزمین کنده خواهد شد! هر مرکز خصوصی مدعی داشتن کیت‌های تشخیصی باکیفیت‌تر شده و قیمت‌ها را بالا خواهد برد. شاید وزارت صحت عامه بسیار به راحتی در مقابل یک رسانه بگوید: این مشکل خاصی نیست، هدف ما ایجاد زمینه تشخیص و مداوی مریضان کرونا در این شرایط بحرانی است و بر فعالیت‌های تمام مراکز صحن نظارت خواهیم داشت. وزارت‌ی که گریه‌های اقارب جان‌باخته‌گان کرونا از خواب بیدارش می‌کند تا دست به کار شود و در شفاخانه افغان جاپان تغییرات اندکی ایجاد کند، چگونه می‌تواند گند بازار افغانستان را پاک کند؟

وزارت صحت عامه، که مسوولیت تشخیص و مداوی مریضان کرونا بر دوشش سنگینی می‌کند، باید شرایط و محدودیت‌هایی برای شفاخانه‌های خصوصی وضع کند تا نتوانند کرونا را به یک منبع درآمد آسان و سرمایه‌ساز بدل کنند. هم‌چنان وزارت صحت عامه باید ثابت کند که با چنین تصمیم‌هایش، گریز از مسوولیت در این شرایط نخواهد بود.

نشود فردا کیت‌های تشخیصی شفاخانه‌های دولتی را در لابراتوارهای شخصی ببینیم! نشود که مریضان مشکوک به کرونا، با آن که مراکز کرونا امکانات تشخیص و درمان‌شان را هم داشته باشند، برای امتیازگیری به مراکز شخصی فرستاده شوند!

طرف شرکت‌های دواپی، سفرهای تفریحی به هند، دوبی،... مهمانی‌های مجلل برای داکتران و شامل کردن داکتران در فی‌صدی مفاد بازار ادویه و معاینات لابراتواری.

حالا که وزارت صحت عامه، با آن همه پول مساعدت شده و داشتن مراکز صحن در قریه‌به‌قریه هر ولایت، می‌خواهد دست سکتور خصوصی را باز نگهدارد؛ حال مردم را خراب می‌بینم!

مراکز صحن خصوصی، بنا بر معیارهای قراردادی طبابت، حق خودشان می‌دانند که به تمام مراجعان معاینه تشخیص کرونا را توصیه کنند. این‌جا است که در کنار معاینه تشخیص کرونا، بازار لابراتوارها را با چسپاندن معاینات اضافی بر کرده تست تشخیصی کرونا گرم خواهند کرد. دواخانه‌ها و شرکت‌های دواپی، که تشنه چنین فرصت‌های نایاب‌اند، در هم‌آهنگی با کلینیک‌ها و شفاخانه‌های خصوصی، ادویه مختلف انبارهای خودشان را که به دو قدمی تاریخ انقضا نزدیک شده، به فروش خواهند رساند. این مشکل تازه‌ای در بازار طبابت افغانستان نیست. اما در شرایط بحرانی امروز، که دست‌رخوان مردم فقیر این سرزمین رو به تهی‌شدن است، دو چیز قابل نگرانی می‌تواند باشد:

۱- در کشوری که هنوز لابراتوارهای سنجش کیفیت ادویه وارداتی، نه تنها خوابیده‌اند، بل که از تمام ادویه وارداتی بی‌کیفیتی که وارد می‌شود امتیازات هنگفتی می‌گیرند، چه ضمانتی وجود دارد که آزمایش‌های تشخیصی کرونا در بازار، آن‌هم بازار افسارگسیخته افغانستان، کاذب نباشند؟ و اگر کاذب هم نباشند، بر کیفیت و استندرد بودن این تست‌ها چه گونه می‌توان باور کرد؟ نظامی که به جز هنگام

ساده در یک شفاخانه خصوصی برآمده نمی‌تواند. این‌گونه است که در پایتخت و شهرهای بزرگی چون هرات و مزار، تعداد شفاخانه‌های خصوصی بیش‌تر از سالن‌های عروسی و آرایشگاه‌های اصلاح موی شده‌اند.

شفاخانه‌های دولتی هم، به گونه مستقیم و یا غیرمستقیم، در فربه کردن این بازار نقش دارند. شفاخانه‌های دولتی در افغانستان، با ساده‌ترین امکانات و معیارهای استندرد طبابت امروزی تطابق ندارند. بخش مریضان سراپا (OPD) که نخستین قدم تشخیص و مداوی مریضان در همه شفاخانه‌های تخصصی می‌باشد، به دست جوانانی که شامل دوره اکمال تخصص‌اند سپرده می‌شود. لابراتوارها از وسایل تشخیصی استندرد و پرسونل مسلکی و به‌روز محروم‌اند. از ضروری‌ترین اقلام دواپی، حتا در بخش مریضان داخل بستر، خبری نیست. عملیات خانه‌ها، واحدهای مراقبت‌های جدی، اتاق‌های مریضان بستری، غذاهای داخل شفاخانه... همه و همه پر از عیب و نقص‌اند.

در دو قدمی هر شفاخانه، بازار سرمایه‌گذاری گرم است؛ ده‌ها دواخانه، لابراتوارها، معاینه‌خانه داکترانی که در همان شفاخانه‌ها رسماً کار می‌کنند و مریضان را از داخل شفاخانه به معاینه خانه خود می‌کشاندند، کلینیک‌هایی با تابلوهای بزرگی که تمام جلوه‌های طبابت امروز جهان را در تابلوهای‌شان می‌توان دید؛ فقط در تابلوهای‌شان!

هم‌چنان امتیازاتی که از طرف شرکت‌های دواپی، لابراتوارها و شفاخانه‌های خصوصی به داکتران شفاخانه‌های دولتی داده می‌شود، نیز، این چرخه را قوت بیش‌تری بخشیده است؛ سفرهای حج از

◆داکتر شفیق رامز

سال‌ها قبل، روزی در شهر دهلی هندوستان هوای دیدن آرامگاه امیر خسرو دهلوی به سرم زدم و با یکی از دوستان آن‌جا رفتم. نزدیک درب ورودی «نظام‌الدین درگاه»، کوچه پس‌کوچه‌ها و بازار سرپوشیده‌ای مملو از شمع، گل، تسبیح و...بود. همین که در بازارچه قدم گذاشتیم، یکی گروه دویدند و برای به دست آوردن چند روپیه کفش‌های ما را چنان درآوردند که یک پای ما در دست یکی بود و پای دیگر در دست دیگری، گروه گل‌فروشان به هزار اصرار آمیخته به تحمیل، گل‌های خودشان را به دست ما گذاشتند و پول خودشان را گرفتند. در درب آرامگاه، کسی که گویا برای ترمیم زیارت خیریه جمع می‌کند، بعد از گرفتن پول اجازه ورد به بازدیدکننده‌گان داد.

شباهت عجیبی میان اخاذان آن زیارت و سکتور خصوصی طبابت افغانستان است. به جز چند شفاخانه خصوصی که از امکانات معیاری نسبی برخوردار اند، در مابقی شفاخانه‌های خصوصی، از یک‌سو، از معیارهای استندرد تشخیصی و درمانی خبری نیست و از سوی دیگر، هر مریض، برای آن‌ها ابزاری برای چرخاندن تجارت‌شان به حساب می‌آید. همین‌که مریضی قدم به دروازه ورودی شفاخانه می‌گذارد، باید قدم‌به‌قدم پول بپردازد و اکثر این مصارف بیرون از دایره نیازهای مریض‌اند؛ دقیقاً مانند مصارفی که در درب ورودی همان زیارت تحمیل می‌شوند.

بیش‌تر داکتران برای توجیه و تحمیل این بازار، مریضان را با چرب‌زبانی‌های ماهرانه و استدلال ناقص قناعت می‌دهند. ذهن مریضان را به سمت یک قضاوت مقایسه‌ای غیرمنطقی می‌کشاند و بیش‌تر مثال‌های این چنینی می‌آورند: اگر فردی در امریکا بیمه صحن نداشته باشد، از عهده مصارف مداوی یک سرماخورده‌گی

سرپرست وزارت صحت: تا دو ماه دیگر اوج همه گیری کرونا تمام می شود

محمدحسین نیکخواه

بر اساس یافته‌های وزارت صحت عامه کشور، تا حدود دو ماه دیگر اوج همه‌گیری ویروس کرونا، در افغانستان تمام می‌شود و شمار مرگ‌ومیر و مبتلایان کم‌کم کاهش می‌یابد. سرپرست وزارت صحت عامه می‌گوید مردم نیز باید موارد بهداشتی، فاصله‌گیری اجتماعی، بهداشت فردی و توصیه‌های پزشکان را جدی بگیرند و مانع گسترش بیش‌تر ویروس، در جامعه شوند.

به گفته‌ی او، وزارت صحت عامه تلاش می‌کند مشکلات پزشکان را در ولایت‌های گوناگون برطرف کند تا آنان بتوانند خدمات بهتری به مردم ارائه کنند. از سوی دیگر، نگرانی‌ها از «موج دوم» همه‌گیری ویروس، با آغاز فصل خزان و زمستان و سرد شدن هوا وجود دارد، اما تاکنون پیش‌بینی دقیقی از آغاز آن نشده است.

طی روزهای پسین، شمار مبتلایان و مرگ‌ومیر بیماران کووید-۱۹ در کشور افزایش چشم‌گیری داشته و از دید آگاهان امور پزشکی، با آمار کنونی افغانستان در «قله دامنه‌دار موج اول» قرار دارد و همین وضعیت چند ماه ادامه خواهد یافت.

دو ماه تا عبور از اوج همه‌گیری ویروس

سرپرست وزارت صحت عامه، در نخستین سفرش پس از عهده‌دار شدن این وزارت به هرات، روز جمعه، سی‌ام جوزا، با حضور در نشست خبری، وضعیت کرونا در این ولایت را شرح داد. به گفته‌ی او، آمار کل کشور نشان می‌دهد، افغانستان تا حدود دو ماه دیگر از «اوج همه‌گیری» ویروس عبور می‌کند.

این مقام ارشد صحتی کشور باور دارد، بررسی‌های وزارت صحت عامه و آمار مبتلایان و مرگ‌ومیر نشان می‌دهد، افغانستان در حال نزدیک شدن به «قله همه‌گیری ویروس» است و ممکن یک تا دو ماه آینده، اوج همه‌گیری در کشور تمام شود.

سرپرست وزارت صحت عامه، از شهروندان خواست که با رعایت موارد بهداشتی، فاصله‌گیری اجتماعی، عملی کردن توصیه‌های پزشکان، استفاده از ماسک و ضدعفونی کردن محل کار و محل بودوباش‌شان، مانع گسترش

فرهاد احمدی

لیسانس حقوق و علوم سیاسی

از زمان ثبت اولین واقعه مثبت کرونا در افغانستان نزدیک به چهار ماه می‌گذرد، در این مدت مردم ما تجربه‌های تلخ اما متفاوت از این ویروس داشته‌اند؛ عده‌ای که اعضای فامیل یا دوستان‌شان به ویروس مبتلا شدند، درگیر مداوای بیماران خود بودند و عده‌ای هم که تا هنوز به ویروس کرونا مبتلا نشده‌اند، به فکر شکم گرسنه خود. سه ماه از قرنطین هرات می‌گذرد و در این مدت تمام اماکن عمومی و تجاری در این شهر توسط دولت مسدود شده و از فعالیت منع شده‌اند. کارگرانی که در این اماکن مشغول به کار بودند، بی‌کار شدند. با این وجود نه تنها از شیوع ویروس کرونا جلوگیری به عمل نیامده است، بلکه امروز خانهای نیست که در آن بیمار کرونایی وجود نداشته باشد. اما خوش‌بختانه تنها موضوعی که در این میان قابل اهمیت است، نرخ پایین مرگ‌ومیر ناشی از این ویروس است. شاید تنها دلیلی که باعث شده است تا هنوز هم آرامش نسبی در شهرها حاکم باشد، همین مساله است. ما اکنون به مرحله‌ای رسیده‌ایم که دیگر نه مردم توان ماندن در خانه را دارند و نه دولت توان بسته نگه‌داشتن اماکن عمومی و تجاری را. عبور و مرور در شهر به حالت عادی خود جریان دارد

و هرکس تلاش می‌کند لقمه نانی به دست آورد؛ با این حساب چرا تعطیلی و قرنطین؟

کشورهایی که شهرهای بزرگ و یا تمام شهرهای خود را قرنطین کرده بودند، امروزه طبق شرایط خاص و با رعایت نکات بهداشتی، اجازه فعالیت مجدد را به آن‌ها داده‌اند که این موضوع نه تنها باعث تقویت روحیه اجتماعی می‌شود، بلکه می‌تواند اقتصاد از هم پاشیده‌شان را احیا کند. اما متأسفانه در افغانستان با توجه به این‌که قبل از کرونا اقتصاد دولت و مردم هر دو در شرایط بحرانی قرار داشت، در ایام قرنطین به کلی ستون‌های آن نابود شد و معلق در هوا ماند. در این میان عده‌ای هم که شرایط موجود به نفع‌شان رقم خورده است، دست به کار شده و برای سود بیش‌تر شرایط را برای مردم خود تلخ‌تر ساخته‌اند.

ما هر روز شاهد گران‌تر شدن مواد خوراکی، دارو و سایر اقلام مورد نیاز در بازارها هستیم که طی چند روز آینده از این ناحیه نیز بحران جدیدی در راه خواهد بود. با این‌که ویروس کرونا و قرنطین شهرها پی‌آمدهای متعدد و منفی برای شهروندان به بار آورده است، اما به طور خلاصه نکات مهم آن را می‌توان چنین برشمرد:

- هر روز آمار جرایم جنایی افزایش می‌یابد؛
- بی‌کاری و فقر به اوج خود رسیده است؛
- گران‌فروشی در تمام بخش‌های بازار حاکم است

بیش‌تر ویروس شوند و به پایان اوج همه‌گیری کمک کنند.

احمدجواد عثمانی تأکید می‌کند، بخش بزرگی از بیماران کووید-۱۹ بدون حضور در مراکز درمانی با مراقبت خانگی بهبود یافته‌اند و علت اصلی مرگ‌ومیر افراد، وجود بیماری‌های ضمیمه‌ای مانند دیابت، بیماری قلبی، نفس‌تنگی، سرطان و برخی امراض دیگر بوده است.

معلومات وزارت صحت عامه نشان می‌دهد، روحیه‌ی قوی در مبارزه با بیماری کووید-۱۹ نقش اساسی در بهبود بیماران دارد و هر قدر که افراد در برابر ترس، استرس و نگرانی مقابله کنند، سیستم دفاعی بدن‌شان قوی‌تر می‌شود و زودتر شفا می‌یابند.

خزان و زمستان موج دوم ویروس آغاز می‌شود؟

هم‌زمان با خوش‌بینی‌ها از پایان اوج همه‌گیری کرونا، نگرانی‌ها از آغاز «موج دوم» همه‌گیری ویروس، با شروع فصل سرما، طی ماه‌های آینده در اواخر خزان و اوایل زمستان سال جاری وجود دارد.

از دید وزارت صحت عامه، نمی‌توان از حالا پیش‌بینی

سرپرست وزارت صحت:

تا دو ماه دیگر اوج همه گیری کرونا تمام می شود

مقابله با «موج دوم» احتمالی بیماری کووید-۱۹ در فصل زمستان خبر می‌دهد.

با کمک مردم کرونا شکست می‌خورد

سرپرست وزارت صحت عامه می‌گوید حکومت افغانستان با تمام توان و امکانات از این وزارت برای مهار کرونا، پشتیبانی می‌کند و تمام ادارات سکتوری با این وزارت هم‌کاری دارند. وی می‌افزاید، بر اساس تصمیم جدید وزارت صحت، تمام ظرفیت‌ها و مراکز درمانی در شهرها و مناطق روستایی، برای مهار کرونا استفاده می‌شود.

به گفته‌ی او، با حمایت مردم از جامعه پزشکی و سکتور صحتی، کرونا در افغانستان شکست می‌خورد و پزشکان با تمام قدرت برای مهار آن تلاش می‌کنند و در این مبارزه پیروز خواهند شد. بر اساس معلومات ارائه شده از سوی احمدجواد عثمانی، بیش‌تر موارد بیماران کووید-۱۹ در کشور نشانه‌های خفیف بیماری مثل «ریزش و گلودرد» دارند و برخی دیگر از مبتلایان، هیچ نشانه‌ای نداشته‌اند.

وزارت صحت عامه، از بهبودی بیش‌تر از هشت هزار بیمار کرونا، در کشور خبر می‌دهد که بر اساس آزمایش‌های انجام شده در آزمایشگاه‌های وزارت، نمونه‌های آنان منفی شده است. افزون بر این، آمار موجود نشان می‌دهد، در کنار بهبودی هزاران بیمار آزمایش شده، شمار بسیار زیادی از افراد، بدون نمونه‌گیری و آزمایش، کرونا را شکست داده و شفا یافته‌اند.

با این وجود، بر اساس آخرین آمار ارائه شده، شمار بیماران کووید-۱۹ در کشور با ثبت ۳۴۶ مورد جدید به مرز ۲۸ هزار تن نزدیک شده است، اما طی ۲۴ ساعت گذشته ۳۰۲ بیمار کووید-۱۹ پس از صحت‌یابی از شفاخانه‌ها مرخص شده‌اند و شمار بهبودیافته‌گان به هشت هزار نفر نزدیک شده است.

و هر روز بیش‌تر می‌شود؛

۴. شاگردان مکاتب و دانشجویان دانشگاه‌ها از درس‌شان عقب مانده و سیستم آموزشی فعلی موفق عمل نکرده است؛

۵. شکاف‌های طبقاتی هر روز بیش‌تر می‌شود و این موضوع سبب به وجود آمدن عقده‌های اجتماعی در جامعه خواهد شد؛

۶. افزایش خشونت‌های خانوادگی و بی‌باوری مردم نسبت به نهادهای دولتی از جمله مواردی است که در طولانی‌مدت می‌تواند پی‌آمدهای به مراتب بدی را برای مردم افغانستان به همراه داشته باشد.

در ابتدای قرنطین طرح‌های مختلفی از سوی دولت برای کمک به مردم در شب و روزهای قرنطین روی دست گرفته شد که متأسفانه این کمک‌ها در حد چهار کیلو گندم و چند دانه نان خشک خلاصه گردید. با این حساب آیا دولت خواهد توانست بعد از کرونا بحران‌های بعدی را مدیریت کند؟ آیا هم اکنون توانایی برقراری نظم اجتماعی و داخلی را به طور کلی دارد؟ بدون تردید جواب خیر خواهد بود. در کنار این‌که توانایی حل مشکلات و چالش‌های موجود در کشور را ندارد، بلکه هر روز غرق در بحران‌های سیاسی می‌شود که این موضوع اصلا به صلاح مردم افغانستان نخواهد بود. امروزه بیش‌تر کشورهای درگیر با ویروس کرونا تلاش می‌کنند شیوه‌های کنار آمدن و زنده‌گی با این ویروس را به مردم خود آموزش دهند تا در کنار این‌که از آلوده

شدن به ویروس در امان باشند، به کسب‌وکار خود نیز ادامه دهند و از طرف دیگر بتوانند اقتصاد خود از فلج شدن نجات دهند؛ اما متأسفانه ما در افغانستان تا هنوز از یک نسخه واحد برای تمام ولایات استفاده می‌کنیم. در ولسوالی‌هایی که تا هنوز هیچ مورد مثبت ابتلا به ویروس کرونا ثبت نشده است، مکاتب تعطیل است و ادارات دولتی نیز از همان تقسیم‌اوقات عمومی پیروی می‌کنند. مگر در گذشته مأموران دولتی در روز چند ساعت کار مفید انجام می‌دادند که حالا به این تقسیم‌اوقات کاری جدید کار کنند؟

باید تفکیکی بین مناطق آسیب‌پذیر و غیرآسیب‌پذیر وجود می‌داشت تا براساس آن ولایات و ولسوالی‌ها به مناطق سفید و سیاه تقسیم‌بندی می‌شدند و فعالیت نهادهای آموزشی، تحصیلی و تجاری با حفظ نکات بهداشتی و رعایت فاصله اجتماعی دوباره آغاز می‌شد.

با توجه به این‌که افغانستان درگیر مشکلات متعدد و حتا فراتر از ویروس کرونا است و با توجه به موضوعات ذکرشده در بالا، لازم است تا حکومت مرکزی هرچه زودتر تصمیمی را برای فعالیت مجدد نهادهای آموزشی-تحصیلی و سایر اماکن عمومی و تجاری روی دست بگیرد، در غیر آن فاجعه‌ای بزرگ‌تر از کرونا در راه خواهد بود که کمر مردم و دولت را خم خواهد کرد.

روایت دیروز، آینه امروز، نوید فردا

سنجر سهیل sanjarsohail@yahoo.com
سنجر سهیل sanjarsohail@yahoo.com
وحید پیمان s.wahid.payman@gmail.com
خلیل اسیر، علی شاه حقمیل، عبدالاحمد حسینی، حسیب بهش، سیدحسن حسینی و محمدحسین نیک‌خواه
علی نظری، س.ن.نوین

صاحب امتیاز:
مدیرمسول:
معاون مدیرمسول:
خبرنگاران:
ویراستار:

صفحه آرایی:
مسوول رسانه‌های اجتماعی: نورعلی فرحت
ویدیو:
حسن آذرمهر
پذیرش اعلان:
۰۷۰۰۱۷۵۵۱۰ - ۰۷۸۸۸۸۷۹۹
Shaparsepehr@gmail.com
نشانی پستی:
۰۳۸-۰۲۵، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان
نشانی دفتر کابل:
جاده شیرپور، ناحیه دهم، کابل، افغانستان
۸صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده‌ی دیدگاه ۸صبح است. سایر دیدگاه‌های مطرح‌شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

Publisher:
Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com

Editor-in-Chief:
Sanjar Sohail
sanjarsohail@yahoo.com

Facebook.com/8am.af
Youtube.com/HashteSubhdaily
Twitter.com/@Hashtesubhdaily
instagram.com/8am.af_official
www.8am.af

آموزدهای کرونا

امروز یکی از واژه‌هایی که در زنده‌گی ما اضافه شده و هر روز مورد استفاده قرار می‌گیرد، «کرونا» یا «**covid-19**» است. خوش‌بختانه در اثر پیش‌رفت تکنولوژی، شکل ژنتیکی این ویروس به زودی در دست دانشمندان قرار گرفت و چندین کشور در حال ساخت واکسین و تحقیق روی آن هستند.

از کشوری که هیچ چیز سر جایش نیست، هم توقع زیادی نمی‌رود. نه برنامه‌ای، نه مدیریتی و نه هم اجزایی برای مدیریت و بهتر شدن کشور وجود دارد؛ فقط شعار است و شعاربازی.

با این همه مشکلات ما نباید همیشه نیمه خالی گilas را بنگریم. کرونا هم برای ما آموزه‌هایی دارد:

– زنده شدن دوباره زمین: زمین بعد از مدت‌ها نفس تازه‌ای گرفت. نه دودی، نه تولید گاز مضر، نه فعالیت کارخانه‌ای و نه رفت‌وآمدی (پروازها). این یک فرصت بسیار عالی برای دوباره زنده شدن و ترمیم لایه اوزون است.

نتایج اولیه تحقیقات پژوهش‌گران امریکایی نشان می‌دهد که در سال ۲۰۲۰ میزان تولید دی اکسید کاربن که باعث گرم شدن کره زمین می‌شود کاهش یافته، اما احتمال دارد بعد از به دسترس قرار گرفتن واکسین کرونا دوباره افزایش یابد.

– افزایش حس همکاری و انسان‌دوستی: مواجه شدن جامعه بشری با چنین اپیدمی باعث روحیه همکاری و انسان‌دوستی بیش‌تر بین مردم جهان شده است. از کمک‌های سازمان بهداشت جهانی (۱۰۰,۴ میلیون دالری) گرفته تا کمک‌های گندم هند، از کمک‌های چین و ترکیه تا کمک‌های نماینده‌های پارلمان، تاجران و اطلاع‌رسانی جامعه مدنی، همه نشان‌دهنده حس همکاری و بشردوستانه است.

– تنها پولیس قهرمان نیست، هر گروه در جامعه که وظایف مختلف را انجام می‌دهند، به نحوی قهرمان هستند، به خصوص چین‌سفیدان: چین‌سفیدان کسانی بودند و هستند که در خط مقدم جنگ با کرونا قرار داشتند و دارند. از جان، خانواده، دوست، خواب و راحتی خود گذشتند تا من و تو شفایاب شویم. اگر کمی عمیق‌تر ببینیم، می‌بینیم که حقیقتاً این‌ها قهرمانان هستند.

– همه‌گیرها قوم، زبان و نژاد نمی‌شناسد: هر کسی که می‌خواهی باش، چه مسلمان و چه غیرمسلمان، ویروس که به سراغت آمد، به تو رحم نمی‌کند. یکی از مشکلات بسیار بزرگ جامعه فعلی ما، طرز تفکر سنتی است. از چای سیاه گرفته تا فتوای این‌که کرونا برای مسلمان رحمت و برای کفار عذاب است و تا قطره واکسین حکیم الکوزی، این‌ها همه سنتی بودن جامعه را به رخ می‌کشند. کرونا خود را برای همه‌ی مسلمان و غیرمسلمان به اثبات رسانید که برای کرونا سفید و سیاه، مسلمان و غیرمسلمان و مؤمن و غیرمؤمن ندارد و به اصطلاح عامیانه هر کس که پیش آید، خوش آید. – مدیران موفق می‌توانند بحران‌ها را به خوبی مدیریت کنند: از زمان شیوع این ویروس دولت افغانستان خود را الگوی مدیریت بحران در کشورهای جهان سوم خطاب کرده است، ولی متأسفانه نتوانسته است کرونا را مدیریت کند. حداقل در حد نسبتاً کارا، یکی از کارهای عمده که دولت افغانستان می‌توانست انجام بدهد، بستن مرزهای کشور با کشورهای همسایه بود، ولی این کار را نکرد.

کشورهایی هم بودند که نتوانستند در مقابل این ویروس تا حد زیادی مقابله جدی کنند، مثل جاپان، کوریای جنوبی، آلمان، استرالیا و...

نیوزلند تنها کشور غربی است که توانسته به موفقیت قابل‌ملاحظه در مقابله با شیوع کرونا دست پیدا کند و به شکل کارآمد با بیماری کووید-۱۹ مقابله کرده و هزینه‌های مالی و جانی ناشی از آن را تا حد قابل توجهی کاهش دهد. حالا در این کشور هیچ مورد جدید ابتلا به کرونا وجود ندارد. این کشور مدیون مدیریت موثر خانم جاسیندا آردرن، نخست‌وزیر این کشور، است. در این کشور زنده‌گی‌ها در حال برگشتن به روال عادی است.

– قدر داشته‌های‌مان را بدانیم: تا زمانی که چیزی داریم، قدرش را نمی‌دانیم، این خاصیت ذاتی انسان‌ها است. تا زمانی که پدر، مادر، برادر، دوست و رفیق داریم، قدرشان را نمی‌دانیم. این‌جا آن شعر آهنگ مشهور امیر جان صوری یادم آمد:

وای از دنیا که یار از یار می‌ترسد
غنچه‌های تشنه از گلزار می‌ترسد
عاشق از آوازه‌ی دیدار می‌ترسد
پنجه‌ی خنیاگران از تار می‌ترسد
شهبسوار از جاده‌ی هموار می‌ترسد
این طیب از دیدن بیمار می‌ترسد

– درد مشترک: همه‌گیرها مربوط به یک کشور خاص نیستند، درد مشترک همه هستند و اگر کشوری امروز در خطر باشد، فردا حتماً تأثیرات آن به ما هم خواهد رسید. تمام مشکلات از مشکلات محیط زیستی گرفته تا تخریب لایه اوزون و همه‌گیرها، شامل حال همه است.

– آزادی بهترین پدیده است: در زمان قرنطین چند صباحی تمام آزادی‌ها از ما گرفته شد و شرایط طوری شده که نمی‌توانیم عزیزان‌مان را در آغوش بگیریم، به پارک برویم و یا جمع دوستانه داشته باشیم. بنابراین،

مهم‌ترین پدیده جهان هستی آزادی است. اگر ما آزادی حیوانات را از آن‌ها سلب می‌کنیم، یک کار غیرانسانی و غیراخلاقی انجام می‌دهیم.

– منافع همه به هم‌دیگر بسته‌گی دارد، مانند زنجیره تامین (SUPPLY CHAIN): جهان به این نتیجه رسیده است که منافع من در منافع تو و منافع تو در منافع همه بسته‌گی دارد؛ یعنی اگر چرخه اقتصادی در حال کار و تولید باشد، به نفع همه کار می‌کند. مثلاً یک شرکت دواسازی را در نظر بگیرم، اگر از طرفی سود برای خود شرکت تولیدکننده در بر دارد، از سمتی هم برای استفاده‌کننده‌ها مفید واقع می‌شود و از جان مردم در مقابل ویروس‌ها و امراض گوناگون محافظت می‌کند. – کاهش حوادث ترافیکی در جهان: از زمان شیوع کرونا تا به حال اکثر کشورها در حالت قرنطین بودند و این سبب شد تا کاهش چشم‌گیری در حوادث ترافیکی شاهد باشیم. سازمان جهانی بهداشت در یک گزارش اعلام کرد که «در هر ۲۴ ثانیه یک نفر بر اثر واقعات ترافیکی در جاده‌ها جان خود را از دست می‌دهد».

نتیجه

کرونا برای ما درس انسانیت و انسان بودن آموخت؛ این‌که تحت هر شرایطی باید اتحاد داشته باشیم و با اتحاد و وحدت می‌توانیم از بزرگ‌ترین بحران‌ها هم جان به سلامت ببریم. ابراز عشق و علاقه نسبت به تمام کسانی که داریم؛ پدر، مادر، خواهر، دوست، رفیق، همکار و تمام کسانی که در زنده‌گی ما چه به صورت مستقیم و چه به صورت غیرمستقیم نقش دارند. این‌که آزادی تنها مربوط به انسان‌ها نیست و باید آزادی هیچ موجود زنده‌ی دیگر را سلب نکنیم. این‌که انعطاف‌پذیر باشیم و روحیه همکاری پیشه کنیم. این‌که مدیریت قوی می‌تواند بهترین سلاح برای مقابله با هر پدیده باشد. در اخیر این‌که باید افکار باز داشته باشیم، افکار سنتی و قدیمی را دور بیندازیم و مطابق با شرایط روز فکر و اندیشه داشته باشیم.

کرونا؛

♦ محمودلید نیکزاد، فارغ‌التحصیل حقوق و علوم سیاسی دانشگاه کابل

فرصت باهمی یا جدایی خانواده‌ها؟

تشوشت و آسیب‌های روانی در آن‌ها گردد. در کشورهای ناامن از جمله افغانستان در کنار بیماری، ناامنی و شرایط بد اقتصادی هم منجر به آسیب‌های روانی شده است. برای این‌که دولت افغانستان توانسته باشد از اضرار و پی‌آمدهای منفی قرنطین و کرونا بر روان خانواده‌ها و افراد جامعه جلوگیری کند، پیشنهادات ذیل ارایه میشود:

۱. بر بنیاد بند دوم ماده ۵۴ قانون اساسی افغانستان «دولت به منظور تامین سلامت جسمی و روحی خانواده مکلف است تا تدابیر لازم اتخاذ نماید». بنابراین دولت باید در جریان ایام قرنطین مشاوران و دکتوران روان‌شناس را در رسانه‌ها به هدف انگیزه‌دهی و روحیه‌دهی برای خانواده‌ها توظیف کند.
۲. دولت به منظور رفع نیازمندی‌های اولیه شهروندان بی‌بضاعت باید در زمان قرنطین سیستم توزیع مواد اولیه و ضروری را به شکل ماهوار در محیط باز و با حفظ تدابیر لازم تحت نظارت مستقیم والی‌های ولایات ایجاد کند.
۳. خانواده‌ها باید کوشش کنند تا در جریان ایام قرنطین برنامه‌ریزی‌های موثر هم‌چون مطالعه، سهم‌گیری مشترک در کارهای منزل، تماشای فلم و برنامه‌های تلویزیونی در کنار اعضای خانواده، عبادات، ورزش و... داشته باشند تا از یک جهت فضای مسالمت‌آمیز، مهر و عطوفت در خانواده حفظ شود و از تشوشت روحی و روانی جلوگیری به عمل آید و از جانب دیگر از ایام قرنطین استفاده موثر صورت بگیرد.

و رخصتی‌های دوام‌دار، برای خانواده‌ها زمینه‌ی بیش‌تر مساعد شد تا در کنار هم‌دیگر به بینش، طرز تفکر، سلیقه‌ها و انعطاف‌پذیری هم‌دیگر در برابر مشکلات و شرایط بحرانی بیش از پیش پی ببرند، هم‌دیگر را بیش‌تر و بهتر بشناسند و به این موضوع پی ببرند که در انتخاب خود دقت لازم به خرج نداده و با شخص مطلوب ازدواج نکرده‌اند.

کووید-۱۹ و قرنطین چه تأثیرات روانی داشته است؟
کووید-۱۹ تأثیرات روانی بیش از حدی بالای افراد جامعه گذاشته است. کرونا روح و روان مردم را متاثر ساخته است. در بعضی کشورها مبتلایان و مرگ‌های برخاسته از این بیماری به شکل هولناک سیر صعودی خود را پیموده و این وضعیت برای اکثریت خانواده‌ها و افراد جامعه خیلی نگران‌کننده واقع شده و اکثراً قبل از این‌که به کووید-۱۹ مبتلا شوند، روحیه خود را از دست دادند. این خود باعث ایجاد تشنج و پرخاش‌گری در کانون خانواده‌ها شد.

از سوی دیگر بیش‌ترین افراد جامعه در زنده‌گی عادی مصروفیت‌های خود را داشتند، اما کرونا و قرنطین سبب شد که این مصروفیت‌ها از آن‌ها سلب شود و آن‌ها نتوانند به کارهای بیرونی خود رسیده‌گی کنند و در عین حال کدام برنامه مشخص و منظم در منازل خود هم پی‌ریزی نتوانند. بنابراین چنین افراد با توجه به افزایش آمار مبتلایان بیماری کووید-۱۹ و افزایش میزان مرگ‌ومیر برخاسته از این بیماری، توجه و تمرکز بیش از حد نموده و موجب ایجاد

گرسنه هستند و نان می‌خواهند، آه و ناله دارند. با این وصف این همه سبب شده است که فضای خانه، حداقل آرامش قبلی خود را از دست داده و بالاخره به خشونت بگراید. اما قرنطین تنها در کشورهای فقیر عامل بدبختی قرار نگرفت، بلکه در بسیاری از کشورهای متمول و پیش‌رفته جهان نیز بالای نظام خانواده‌گی تأثیرات عمیقی گذاشته است، طوری که بسیاری از خانواده‌ها را از هم پاشانده، کانون خانواده‌ها را سرد ساخته و یا برهم زده، میزان خشونت‌های خانواده‌گی را افزایش داده و حتا منجر به طلاق و جدایی زوج‌ها شده است. به نقل از گزارش رسانه بین‌المللی بی‌بی‌سی، آمار خشونت‌های خانواده‌گی در چین، ایران و فرانسه در جریان قرنطین به سه برابر افزایش یافته است. حتا در چین با ختم ایام قرنطین، زوج‌ها برای طلاق صف بستند.

اما دلایل بلند رفتن آمار خشونت‌ها و طلاق در کشورهای متمول در جریان قرنطینه چه بوده می‌تواند؟

انسان‌ها با شروع زنده‌گی مشترک وارد فصل جدیدی از زنده‌گی خود میشوند. اگر در انتخاب همسر دقت لازم صورت نگیرد، می‌تواند این فصل به ناکامی و جدایی بینجامد. یکی از دلایل عمده و اساسی صعود آمار طلاق و خشونت‌های خانواده‌گی در جریان قرنطین، می‌تواند عدم توافق فکری میان زوجین باشد. در فرصت قرنطین

در دسامبر ۲۰۱۹ ویروس کرونا در شهر ووهان چین عرض وجود کرد که به شکل بسیار سریع رشد کرد و بالاخره به نقاط مختلف جهان پخش و نشر گردیده و تاکنون پی‌آمدهای ناگواری را در پی داشته است.

کشورهای جهان در راه مبارزه با کووید-۱۹، قرنطین خانه‌گی را اعلام کردند و از مردم خواستند تا گشت‌وگذار خود را در شهرها کاهش بدهند و از تجمعات خودداری کنند. در کنار این‌که قرنطین به عنوان یک راهکار موثر مبارزه با کووید-۱۹ برای اکثر کشورها نتایج مطلوبی به بار آورد، پی‌آمدهای منفی در عرصه‌های مختلف هم‌چون عرصه‌های صحن، اقتصادی و تجاری نیز در سراسر جهان داشت که در این میان کانون خانواده‌ها نیز از این پی‌آمدهای منفی به دور نماند.

در طول سال‌های گذشته انسان‌ها بیش‌تر مصروف زنده‌گی کاری شده بودند و فرصت محدودی برای رسیده‌گی به کارهای خانواده‌گی و باهمی پیدا می‌کردند. به نحوی انسان‌ها زنده‌گی را همچون یک عمل عادت‌ی تعقیب می‌کردند، اما قرنطین و رخصتی‌های دوام‌دار به عنوان یک فرصت بیسابقه توانست کانون بسیاری خانواده‌ها را گرم بسازد، بسیاری خانواده‌ها را به هم نزدیک بسازد، بسیاری از بودن در کنار هم‌دیگر لذت ببرند و به نحوی در کنار خانه و خانواده‌های خود خوش بگذرانند.

اما در رُخ دیگر این سکه، سیاهی و سرنوشت ناخوش‌آیندی است، طوری‌که قرنطین سبب شد در بعضی کشورهای فقیر همچون افغانستان در بسیاری خانواده‌ها فقر و تنگ‌دستی بیداد کند. شخصی که روزانه با دست‌مزد اندک می‌توانست مصارف خانواده، زن و فرزند خود را برآورده سازد، حالا دیگر با کرونا و قرنطین نمی‌تواند از خانه خارج شده و به کار روزمره خود بپردازد.

از یک جهت ترس از کرونا ربیس خانواده را مجبور به خانه‌نشینی می‌کند و از جهت دیگر زن و فرزندی که